Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

48 йил чиқиши
№ 235 (13.497).
14 ОКТЯБРЬ 1966 йил
ЖУМА
Баҳоси 2 тийин.

Улуғ Октябрь шарафига муносиб совғалар

«Ўзбекистон» терим агрегатининг шуҳрати

«Пайариқ» совхози пахтакорларининг катта режаси

Шоликорларнинг қизғин мусобақаси

Республикамиз пахта далаларида йиғим-терим ғоятда қизғин тус олиб кетган айни вақтда механизаторлар ҳам, оддий теримчилар ҳам ғайратларига-ғайрат қўшиб ишламоқдалар. Сиз суратда Оққўрғон районидаги «Озод» колхозидан фотомухбиримиз А. Тўраев расмга олган илғор механик-ҳайдовчилар (чапдан) Умар Бобобеков, Бакир Алихонов ва Мансур Чинпўлатовларни ҳамда шу колхозда тунда пахта териш манзарасини кўриб турибсиз.

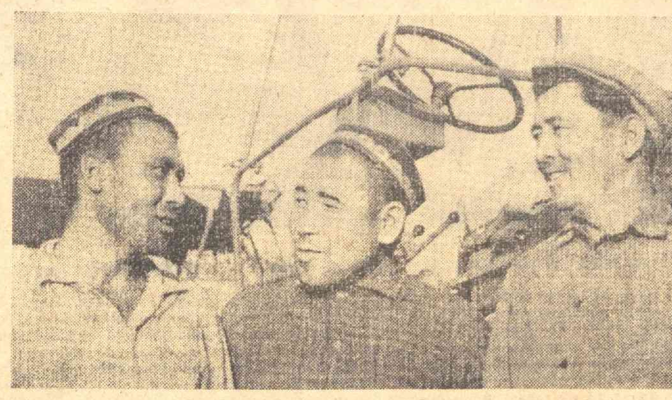

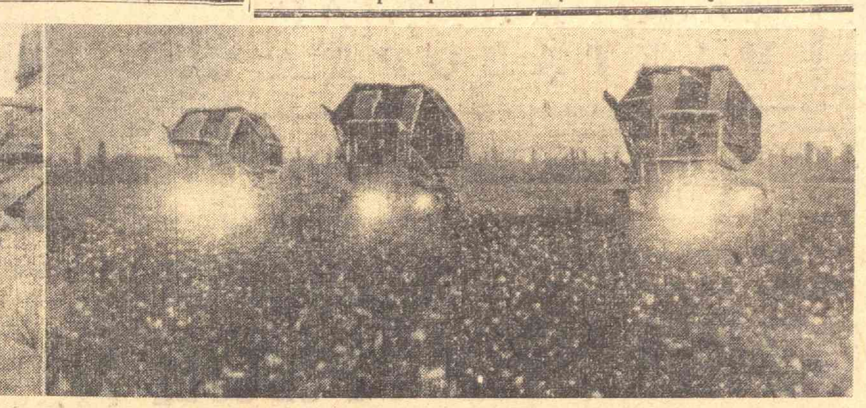

МЕҲНАТ ЗАФАРЛАРИ

Олтиариқлик механизаторлар Фарғона областида биринчи бўлиб машина терими планини бажерганликлари тўғрисида ғалаба рапорти бердилар Машина бункерларидан 11 минг тонна «оқ олтин» ҳосилини йиғиб-териб бердилар. Райондаги Максим Горький номли ва «Комсомол» колхозларининг «зангори кема» капитанлари айниқса юксак кўрсаткичга эришдилар. Энгельс номли колхознинг Муҳаббат Фахриддинова, Максим Горький номли колхознинг Умарали Турсунов, «Риштон» совхозининг Ғулом Юсупов сингари ва бошқа кўплаб механизаторлар 100 тоннага етказиб ва ундан ҳам ошириб пахта теришга муяссар бўлдилар.

●

Киров районининг механизаторлари йиллик планни муваффақиятли бажардилар. Улар Сирдарё областида биринчи бўлиб ғалаба рапорти бердилар. Механизаторлар шу кунгача 25 минг тонна «оқ олтин»ни териб хирмонга топширдилар.

●

Пахтаорол механизаторлари ҳам катта ютуқни қўлга киритдилар. Улар «зангори кема»лар билан 26 минг тонна пахта териб топшириб, мавсум нормасини мукаммал адо этдилар.

●

Андижонликлар республикада биринчи бўлиб кузги дон экишни якунладилар. 4 минг гектардан ортиқ ерга кузги дон ўз вақтида экиб бўлинди.

Узбекистонда шу кунгача 270 минг гектарга яқин ерга кузги дон экилиб бўлинди. Механизаторлар кузги донни тезроқ экиб олиш учун социалистик мусобақани қизитмоқдалар.

●

Хоразм областининг хўжаликлари республикада биринчи бўлиб дағал ем-хашак тайёрлаш планини муваффақиятли адо этдилар. Молларнинг қишлови учун 200 минг тоннадан ортиқ хашак тайёрлаб қўйилди. Бу озиқ-овқат маҳсулоти асосан областнинг қирларидан, канал ва коллекторларнинг қирғоқларидан ўриб олинди.

КАТТА РАҲМАТ!

ОЛИМЛАРГА, КОНСТРУКТОРЛАРГА, МАШИНАСОЗЛАРГА ПАХТАКОРЛАР МИННАТДОРЧИЛИГИ

Терим машиналарининг қадрига не етсин! Деҳқон янги мадад, янги қанот, янги куч-қувват оляпти. Яқин вақтларгача қўл меҳнатига асосланган, энг қийин, машаққатли терим ишини машиналар ўз гарданига оляпти.

Бундан бир неча йил илгари «СХМ-48» маркали терим машиналари далаларимизга кириб келганида бошимиз кўкка етган эди. Ўша машиналар ҳам оғиримизни анча енгиллаштириб, ҳаммамизнинг жонимизга оро кирган эди. Шундан кейин «ХВС-1,2», «ХТ-1,2», «17-ХВ-1,8» сингари машиналар кашф этилди. Олимларимиз, конструкторларимиз, ишчилар ва мутахассисларимиз янада мукаммал агрегатлар яратиш устида ижодий изландилар, кўпдан-кўп ўйладилар, илм ва тажрибага асосланган янгиликларни дадил жорий этдилар. Ниҳоят улар «Пахтакор» машинасини бунёд қилдилар. Бу машиналар ўзини яхши оқлади, уларни бошқарган шербилак механизаторларимиз довруғи мамлакатга, оламга ёйилди.

Ҳаёт бир жойда тўхтаб турмаганидек, терим машиналарини такомиллаштириш иши янада кенг ва катта йўлдан бормоқда. Пахтачилик бўйича Давлат махсус конструкторлик бюросининг мутахассислари, олимлар «Ташсельмаш» заводи коллективи билан ҳамкорликда бунёд этган «Узбекистон» маркали тўрт қаторли машинанинг илк намуналари далаларимизда жавлон уриб турганлиги бунга ёрқин гувоҳдир.

Янги қудратли «Ўзбекистон» кемасини, жумладан, бизнинг колхозимизда моҳир капитан — СССР Олий Советининг депутати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Маннон Жалолов бошқаряпти. У ҳозиргача машина бункеридан 300 тонна, шу жумладан Тельман номли, Карл Маркс номли, «Ленинчи» колхозларида 150 тонна пахта тўкди. Унинг бригадаси йиллик планни беш ой кунида бажарди. 75 гектар майдондаги ҳосилнинг 100 проценти шу машинада терилди. Бу машинада кунда 20 тоннадан ва ундан ҳам ошириб пахта териш мумкин. Янги агрегат бир кунда 250-300 теримчининг ишини бемалол бажаради.

Бир йўла тўрт қатордаги пахтани қамраб кетадиган ана шу машина мотори аввалгиларникига нисбатан жуда бақувват, шпинделлари соз. Машинага фақат далалар бегона ўтлардан тозаланган бўлса бас. У пахтани чаноқда ҳам қолдирмайди, ерга ҳам тўкмайди. Янги машинанинг бу хусусияти деҳқоннинг айни муддаоси эди.

Машинанинг ихтирочилари, кашфиётчилари, ижодкорлари ва ишлаб чиқарувчилари бўлган Сиз мўътабар кишилар — олимлар, конструкторлар, ишчилар қалбингиз кўрини, билимингиз хазинасини, кўп йиллик тажрибангизни, меҳри-зиёйингизни, бутун фаолиятингизни шу ишга сарфлаганлигингиз учун биз пахтакорларнинг беҳад миннатдорчилигини, ташаккурини, юксак ҳурмат-муҳаббатимизни қабул қилгайсиз, азиз дўстлар!

Ана шундай забардаст машинани ақл-заковатингиз, билак кучи, бел қуввати ва қадоқ қўлларингиз билан болтидан винтигача, бункеридан моторигача, хуллас ҳамма-ҳаммасини ясаб бердингиз. Сиз умумманфаатни, партия ва халқ манфаатини кўзлаб бизга — совет пахтакорларига катта мадад келтирдингиз. Шу боисдан қўлингиз дард кўрмасин деймиз.

Саврихон ЙУЛДОШЕВА,
Андижон область, Бўз районидаги «Партия XX съезди» колхозининг раиси.
Жаҳонгир ҲАЙДАРОВ,
колхоз инженери.

СИРДАРЁ ШОЛИСИ

СИРДАРЁ, («Совет Узбекистони» махсус мухбиридан). Шўхоқар Сир соҳилларида «Сирдарё» шоликорлик совхозининг ташкил топганига энди тўрт йил бўляпти. Шу қисқа давр ичида азамат шоликорлар неча юз гектар қайир ерларни ўзлаштириб, қишлоқ хўжалик оборотига киритдилар. Совхоз ишчилари дастлабки йилиёқ шоли тайёрлаш планини бажарган бўлсалар, кейинги вақтларда ўз устларига олган социалистик мажбуриятларини ҳам тўла-тўкис адо этиб келяптилар.

Шоликорлар беш йилликнинг тўнғич йилида айниқса мўл ҳосил етиштирилишига эришдилар. Агротехника муддатларида яхши парвариш қилинган шоли майсалари мавж уриб ўсди ва сердон бўлиб етилди. Ҳозир совхоз далаларида шоли пишди.

Навқирон совхоз азаматлари бу йил мамлакатга пландаги 5300 тонна ўрнига 6000 тонна шоли етказиб беришга аҳд-паймон қилишган. Шунга кўра улар шоли ўрим-йиғимига пухта тайёргарлик кўрган ҳолда киришдилар. Ш. Кўкиев, Л. Ким ўртоқлар каби илғор бригадаларда гектаридан 35-37 центнердан шоли олиш мўлжалланмоқда.

Октябрь байрами шарафига социалистик мусобақани қизитиб юборган совхоз меҳнат аҳли шоли ўримини кун сайин, соат сайин жадаллаштирмоқда. Барча куч етиштирилган мўл ҳосилни қисқа муддатда саранжом-саришталаб олишга қаратилган.

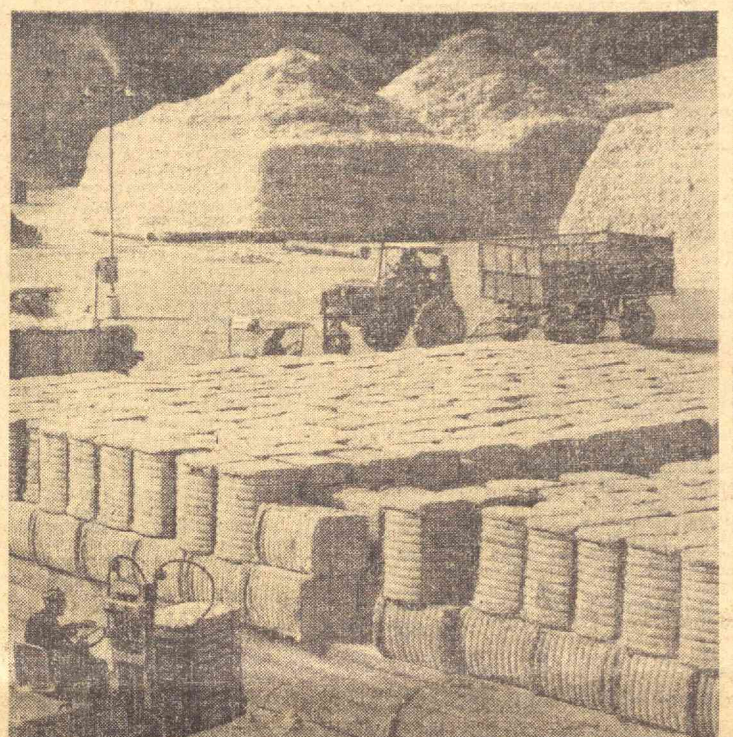

Бухоро области пахта тозалаш заводларининг коллективлари маҳсулот ишлаб чиқариш юзасидан тўққиз ойлик топшириқни муддатидан илгари бажарган эдилар. Бунда Ғиждувондаги пахта заводининг ҳам қўшган ҳиссаси салмоқлидир. Бу суратда Ғиждувон пахта заводининг маҳсулотини кўриб турибсиз.

А. Усмонов фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

СОҲИБКОРЛАР ЮТУҒИ

КРАСНОГВАРДЕЙСК («Совет Узбекистони» мухбири). Булунғур районидаги «Узбекистон Компартияси 40 йиллиги» боғдорчилик совхозининг коллективи социалистик мусобақани кучайтириб, дастлабки натижаларни қўлга киритди. Совхоз соҳибкорлари давлатга 1100 тонна узум топшириб, йиллик планни ошириб бажардилар.

Совхоз соҳибкорлари давлатга яна камида 200 тонна узум сотиш мажбуриятини олдилар.

ҲОСИЛНИ ТЕЗРОҚ ТЕРИБ ОЛАМИЗ

Совхоз хўжалик ҳисобида ишлайдиган корхонадир. У ишлаб чиқаришдан олган фойдаси билан ўз харажатларини қоплаб, кенгайтирилган такрор ишлаб чиқаришни ва ишчиларни моддий рағбатлантиришни таъминлаши керак. Бунинг учун пахта ҳосилдорлигини ошириш, оз маблағ ва меҳнат сарфлаб, мўл ҳамда арзон маҳсулот етиштиришга эришиш талаб қилинади.

Бу жиҳатдан бизнинг пахтачилик совхозимизда бир қанча тадбирлар амалга оширилмоқда. Деҳқоннинг суянган тоғи ҳисобланган машиналардан мумкин қадар унумли фойдаланишга интиляпмиз. Асосий эътибор сарф-харажатларни камайтиришга, кўп қўл кучи талаб қиладиган пахта йиғим-теримини машиналар воситаси билан бажаришга қаратилмоқда.

Кўпчилик бўлим ва бригадаларга малакали, тажрибали кишилар бошчилик қиляпти. Улар қанча кўп ва арзон маҳсулот етиштирсалар, шунча манфаатдор бўлишларини жуда яхши билишади. Буни кейинги икки йил ичидаги тажриба яна бир карра кўрсатиб берди. Биз ўтган йили етиштирилган пахтани ўз кучимиз билан йиғиштириб олдик. Шаҳардан ва район марказидан ёрдамчилар чақирмадик. Машина теримини кучайтириб, пахта тайёрлаш планини юқори сортлар билан бажардик. Шу туфайли 1965 йилни 619 минг сўм соф фойда билан якунладик.

Совхозимиз Пайариқ районидагина эмас, Самарқанд областида энг йирик пахтакор хўжаликлардан бири ҳисобланади. Беш йилликнинг биринчи йилида давлатга 10650 тонна пахта сотишимиз лозим. Совхоз мутахассислари, механизаторлари фидокорона ишлаб, катта майдонларда ана шу юксак мажбуриятни тўла ва ошириб бажарадиган ҳосил етиштирдилар. Чигит экиш агротехника жиҳатдан қулай муддатларда ўтказилди, ҳамма ерда ғўза туплари нормал бўлишига эришилди. Ғўза қатор ораларини культивация қилиш, озиқлантириш ва суғориш бирбирига боғлаб олиб борилди. Барча бўлим ва участкаларда группа усулида суғориш усули кенг қўлланиб, сувдан тежаб-тергаб фойдаланилди. Қатор оралари етилиши билан тупроқ пешма-пеш юмшатиб борилди. Сувнинг исроф бўлишига ва ернинг ўтиб кетишига сира йўл қўйилмади.

Эрта эксанг-эрта йиғасан, деганларидек ғўзанинг серҳосил бўлиб ривожланиши ва кўсакларнинг тўқ бўлиши таъминланди. Август ойида ҳосилни йиғиштириб олишга тайёргарлик кўрдик. Машина теримига ажратилган 3500 гектар ердаги ғўза бирма-бир кўздан кечириб чиқилди. Айрим, ўт босган участкаларга алоҳида кишилар ажратилиб, бегона ўтлардан тозаланди. Техника яхшилаб шайланди. Терим агрегатларининг бир ярим сменада ишлаши таъминланди. Пахта териш машиналари бўлимлар бўйича группаларга ажратилиб, ҳар бир группага биттадан слесарь ва ҳар қайси бўлимга алоҳида кўчма ремонт устахонаси тайинланди.

Шу билан бирга ғўзани сифатли дефолиация қилишга эътибор бердик. Ҳосили машинада териладиган ҳамма ердаги ғўзага самолёт билан дори сепилди. Бир неча юз гектар ердаги ғўза такрор дориланди. Сентябрнинг биринчи кунларида карталарда ғўза баргининг тўкилиши, участкаларнинг машина теримига қандай тайёрланганлиги агрономлар иштирокида текшириб чиқилди.

Шундан кейин механик-ҳайдовчиларнинг йиғилишини чақирдик. Улар мавсумда кўп пахта териш, смена ва кунлик нормаларни ошириб бажариш юзасидан конкрет мажбуриятлар олиб, бир-бирлари билан мусобақалашдилар. Бўлим ва бригадалар билан маслаҳатлашиб, бу йилги пахта ҳосилининг 60 процентини машинада териб беришга қарор қилдилар. Иккинчи ва учинчи бўлим механизаторлари етиштирилган ҳосилнинг камида 65 процентини машинада териб олишга аҳдлашдилар.

Терим графиги тузилиб, «зангори кема»лар пахтазорлар оралаб кетди. Бункерлардан тонна-тоннaлаб «оқ олтин» тўкила бошланди. Машина теримнинг унуми бўлиб, суръатга суръат қўшилди. Машиналарнинг шарофати билан сентябрь ойи иккинчи ўн кунлик графигини ошириб бажариб, дастлабки натижага эришдик. Йиғим-терим олдидан кўрган тайёргарлигимиз ўз самарасини берди. 28 сентябргача пахта тайёрлаш йиллик планини 46 процент ва машина терими топшириғини 40 процент адо этдик.

Тузилган ва бўлимларга тарқатилган графикка кўра, ўз кучимиз билан сентябрь ойида эллик процент пахта тайёрлашимиз керак эди. Кўриниб турибдики, бу график ошириб бажарилди. Совхозда қўл кучи билан кунда йиллик планнинг бир проценти миқдорида пахта терилаётган бўлса, 86 та машина бункеридан уч ярим процент ва ундан ошириб пахта тўкиляпти. Кейинги беш кунликда йиллик планнинг 18.5 проценти миқдорида пахта териб топширдик.

Биз пахта тайёрлаш йиллик планимизни 15 октябргача, социалистик мажбуриятимизни эса 1 ноябргача бажариш юзасидан ҳисоб-китобларни қилиб чиқдик. Бу йил ҳам шаҳардан ва район марказидан ёрдамчи кутмай, етиштирилган ҳосилни ўз кучимиз билан тўла йиғиштириб оламиз. Бу—хўжалик ҳисобида ишлашимизни яхшилайди, рентабелликни оширади. Соф фойда кўпаяди. Ишчиларимиз ва механизаторларимиз янада кўпроқ моддий манфаатдор бўладилар.

Кишиларимиз ҳақида икки оғиз гап. Совхоз маъмурияти ва партия комитети ишчилар ва механизаторларнинг унумли ишлаши, кўп пахта теришлари учун ҳамма шароитларни яратиб берган. Теримчиларнинг ва механик-ҳайдовчиларнинг иш ҳақлари ўз вақтида тўлаб боріляпти. Ҳар беш кунда мусобақа натижалари якунланмоқда. Ғолибларнинг меҳнати тақдирланяпти. Кўргазма тахталари ва деворий газета ҳамда «Жанговар варақа»ларда мақталяпти.

Шу кунларда йиллик планга нисбатан 3,7, баъзида тўрт процентга етказиб пахта териляпти. Кўпгина механизаторлар пахта усталарининг Мамажон Дадажоновга ёзган очиқ хатига жавобан жасорат кўрсатмоқдалар. Ҳусан Мўминов ўз агрегатининг унумли ишлашини таъминлаб, кунига беш тоннага етказиб пахта теряпти. У ҳозиргача машина бункеридан 85 тонна пахта тўкди. М. Сулаймонов, К. Қўчқоров, К. Маматов, М. Қобулов, Б. Бердиқулов каби кўплаб механик-ҳайдовчилар ҳозирдаёқ 60-70 тоннадан пахта тердилар.

Қобил НАЗАРОВ,
Самарқанд областидаги «Пайариқ» совхозининг директори.

РАСМИЙ ХАБАРЛАР

Поляк халқининг вакиллари Свердловскда

СВЕРДЛОВСК. 12 октябрь. (ТАСС махсус мухбири). Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари Владислав Гомулка, Польша Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси Юзеф Циранкевич ва КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин Польша партия-ҳукумат делегациясининг аъзолари билан бирга шаҳар бўйлаб сафар қилдилар.

Владислав Гомулка, Юзеф Циранкевич ўртоқлар ва бошқа меҳмонлар Коммунарлар майдонида Шуҳрат обелиски ёнига гулчамбар қўйдилар.

Польша Халқ Республикаси партия-ҳукумат делегациясининг аъзолари КПСС область комитетида шаҳар ва область партия ва совет ташкилотларининг раҳбарлари билан суҳбат қилдилар. Свердловскликлар халқ хўжалиги, фан ва маданий қурилиш соҳасида эришилган муваффақиятлар тўғрисида гапириб бердилар.

СВЕРДЛОВСКДА ДЎСТЛИК МИТИНГИ

СВЕРДЛОВСК. 13 октябрь. (ТАСС мухбири). Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўртоқ В. Гомулка, Польша Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Ю. Циранкевич ва Польша партия-ҳукумат делегациясининг аъзолари бугун Серго Оржоникидзе номли Урал оғир машинасозлик заводини бориб кўрдилар. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин улар билан бирга борди.

Урал машинасозлари меҳмонларни самимий кутиб олишди. Корхонада кўп кишилик дўстлик митинги бўлиб ўтди. Завод партия комитетининг секретари И. И. Потапов, пресс цехидаги темирчилар бригадири, СССР Олий Советининг депутати А. М. Верешчагин, КПСС Свердловск область комитетининг биринчи секретари К. К. Николаев ва бошқалар азиз меҳмонларга табрик сўзлари айтишди.

Митингда Урал машинасозлари томонидан самимий кутиб олинган А. Н. Косигин ва Ю. Циранкевич нутқ сўзладилар.

УЛКАН ХИРМОНГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1966 йил 13 октябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи стун — областлар, иккинчи стун — бир кунда, учинчи стун — мавсум бошидан буён, тўртинчи стун—бир кунда машинада терилган пахта, бешинчи стун — мавсум бошидан буён.

Қашқадарё	1,69	89,27	2,99	108,81
Тошкент	2,07	87,18	2,41	103,07
Сурхондарё	2,13	79,44	2,17	86,58
Бухоро	1,86	75,41	2,56	91,12
Самарқанд	2,33	74,78	2,90	73,73
ҚҚ АССР	3,50	71,67	4,68	61,42
Фарғона	1,81	69,48	3,05	76,10
Андижон	2,00	68,73	3,80	79,19
Сирдарё	2,62	66,35	2,67	76,80
Хоразм	2,59	59,91	2,80	40,58
Республика бўйича:	2,20	72,67	2,99	78,47

ГФР ТУПРОҚШУНОСЛАРИ ЎЗБЕКИСТОНДА

Германия Федератив Республикаси тупроқшунос олимларидан бир группаси Ўзбекистонда тўрт кун меҳмон бўлиб турди. Уларнинг бу ерга келишидан мақсад шўрҳоқ ва бўз ерларда қишлоқ хўжалик экинларини етиштириш тажрибаси билан танишиш эди. Германия Федератив Республикасидан келган олимлар Бутуниттифоқ пахтачилик илмий тадқиқот институтига, «Малик» совхозига, Янгийўл районидаги Свердлов номли колхозга бордилар. Уларга мўл пахта ҳосили етиштирилаётган далалар, шунингдек боғлар ва токзорлар кўрсатилди.

Меҳмонлар заранг ерларнинг унумдорлигини ошириш соҳасидаги илғор усуллар билан таништирилди.

(ЎзТАГ).

Халқ контроли саҳифаси

Чорвадорнинг масъулияти

●

Контролнинг кучи— партия раҳбарлигида

●

Қурилишда сусткашлик

●

НАЗОРАТЧИЛАР ПАХТАЗОРДА

Самарқанд шаҳридаги пойафзал фабрикасининг халқ назоратчилари маҳсулот сифатини яхшилаш учун астойдил кураш олиб бормоқдалар. Уларнинг ташаббуси билан ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини яхшилашга қаратилган бир қанча тадбирлар амалга оширилди. Суратда: халқ контроли группасининг аъзолари (ўнгдан) Мария Лесних ва Майрамхон Раҳмонқулова ўртоқлар тайёр маҳсулотларни кўздан кечирмоқдалар.

А. Кузьменко фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

ШУ КУННИНГ ТЕМАСИДА

ҚИШЛОВНИ УНУТМАНГ!

КПСС Марказий Комитетининг март Пленуми қарорларидан илҳомланган республикамиз колхоз ва совхозларининг меҳнаткашлари бултургига қараганда бу йил ҳамма қишлоқ хўжалик моллари ва паррандаларининг сонини бирмунча кўпайтириб, уларнинг маҳсулдорлигини оширишга эришдилар. Кўпгина колхоз ва совхозлар чорвачилик маҳсулоти тайёрлаш планини бажариб қўйдилар. Энди чорвачилик маҳсулдорлигининг ошиши ва чорва моллари туёғининг кўпайиши кўп жиҳатдан қишловга пухта тайёргарлик ва уни намунали ўтказишга боғлиқ.

Чорва қишловини ўтказиш чорвадорлар ҳаётида энг масъулиятли даврдир. Молларни қишдан нобуд қилмай олиб чиқиш учун бир қатор ташкилий тадбирларни амалга ошириш лозим. Даставвал, барча хўжаликларнинг раҳбарлари, мутахассислари қишловгача қолган оз вақт ичида ем-хашак тайёрлашни янада тезлаштиришлари, озуқани чорва қишлови ўтказиладиган жойга, айниқса узоқ яйловларга ташиб қўйиш ҳақида қайғуришлари керак. Шунингдек, хашак майдалайдиган машиналарни ремонтдан чиқариш, чорва моллари учун қўралар қуришни тезроқ туғаллаш, чорвадорлар учун қулай шароитлар яратиш ҳам эътибордан четда қолмасин.

Қишловга пухта ҳозирлик кўришда халқ контроли комитетлари, группа ва постлари партия ташкилотларига яқиндан ёрдам кўрсатишяпти.

Бу йил республикамиз колхоз ва совхозлари жамоат чорвачилиги учун план бўйича 2576,1 минг тонна дағал озуқа тайёрлаши ҳамда 3280,3 минг тонна силос бостириши керак эди. Амалда эса шу йилнинг 1 октябригача дағал хашак тайёрлаш плани атиги 74,3 процент, силос бостириш плани 66,6 процент бажарилган, холос. Қолган вақт ичида бу камчилик тузатилмаса, қишда чорвадорлар жуда қийналиб қолиши турган гап. Озуқа етишмагач, чорва моллари нобуд бўлади, уларнинг маҳсулдорлиги камаяди.

Айниқса, Вобкент районидаги Энгельс номли, Ленин номли, Тельман номли, «Пахтакор» колхозларида «Шофиркон» совхозида дағал хашак тайёрлаш ва силос бостириш қониқарсиз аҳволда. Мазкур хўжаликларнинг раҳбарлари ем-хашак тайёрлаш бригадаларини одамлар ва техника билан етарли даражада таъминлашмаган. Ҳатто улар қишга озуқа тайёрлаш ҳақидаги маълумотларда кўзбўямачилик қилишга уринмоқдалар. Бу аҳвол Бухоро область халқ контроли комитетини ташвишга солмай қўймади. Тайёрланган озуқалар назоратчилар томонидан ўлчаб кўрилди. Натижаси нима бўлди денг? Энгельс номли колхозда текшириш ўтказилганда, дағал хашак маълумотда кўрсатилганидан 228 тонна, силос эса 226 тонна кам чиқди. График бўйича ем-хашак тайёрлаш учун 240 киши жалб қилиниши керак эди. Амалда бу иш билан шуғулланаётган кишиларнинг сони 90-100 дан ошмайди. Лекин бу ҳол колхоз раиси Раҳимов ва зоотехник Вафоев ўртоқларни сира ташвишлантирмайди. Ленин номли колхозда аҳвол бундан ҳам ёмон. Колхоз раиси Жўраев, зоотехник Муродов ўртоқларнинг эса парвойи палак. Бу колхозда маълумотга 287 тонна дағал хашак, 650 тонна силос қўшиб ёзилган. Шунингдек бу ерда ўрилган хашаклар ғарамланмасдан узоқ вақт очиқ ҳавода ётиб сифати бузилмоқда. «Пахтакор» колхозида тайёрланган озуқа планга нисбатан 55 процентнигина ташкил этади. Беда ғарамлаш қоидаларига сира риоя қилинмаяпти. Бу эса қимматли озуқанинг тез орада сифатсиз бўлиб қолишига олиб келади. Ем-хашак тайёрловчи махсус бригада ҳанузгача ташкил қилинмаган. Бу ишни колхоз раҳбарлари ўйламайнетмай пахтачилик бригадалари зиммасига юклаб қўйишган.

Тельман номли колхозда ҳам ем-хашак тайёрлаш ғоят ачинарли аҳволда қолиб келмоқда. Бу хўжаликда дағал хашак тайёрлаш атиги 50 процент, силос бостириш эса 20 процент бажарилган, холос. Айрим хўжаликлар эса яйловларда ем-хашак тайёрлашга ҳануз киришганларича йўқ. Мазкур хўжаликларнинг раҳбарлари ўтган йилдан сабоқ чиқариб олишмаяпти. Ҳолбуки, уларда бултур ем-хашак етишмаслиги оқибатида кўплаб чорва моллари нобуд бўлган эди. Шу боисдан ҳам бу хўжаликларда қишлов учун ем-хашак тайёрлаш ишига бамайлихотир қараб туриш ярамайди. Халқ контролёрлари бу соҳага зийраклик билан эътибор беришлари лозим.

Кўпгина колхоз ва совхозларнинг халқ контроли группалари ем-хашак тайёрлаш соҳасини кун сайин назорат қилиб боряпти. Бу эса ана шу хўжаликларда чорва қишловига пухта ҳозирлик кўришга имкон беряпти. Чунончи, Избоскан районидаги «Коммуна», «Партия XX съезди» колхозларининг контролёрлари ўз хўжаликларида ем-хашак тайёрлашда кўзбўямачиликка йўл қўйилганини сезиб, бу ҳақда бор овоз билан бонг урдилар. Улар бунга айбдор бўлган шахсларга нисбатан қаттиқ жазо чораси кўришди, ем-хашак тайёрлаш бораётган жойларда махсус оператив постлар тузилди. Бу эса чорва моллари учун озуқа базаси яратишни тезлаштирди. Шунинг учун ҳам бу колхозлар ем-хашак тайёрлаш планини муддатидан илгари адо этдилар.

Қиш келишига пича қолган кунлар мобайнида халқ контролёрлари ҳар бир колхоз ва совхозда, чорвачилик фермасида, далачилик бригадаларида қўшимча дағал хашак тайёрлаш резервларини қидириб топишлари ва ундан фойдаланишда ташаббус кўрсатишлари лозим.

Тайёрланган ем-хашакни тўғри ҳисоб-китоб қилиб бориш ҳам катта аҳамиятга эга. Шунинг учун назоратчилар қишлоқ хўжалиги мутахассислари билан биргаликда тайёрланган озуқа запасларини маълумотда кўрсатилганига taққослаб ўлчаб чиқишлари жуда муҳим. Бунда кўзбўямачиликка йўл қўйган кишиларни сира аяб бўлмайди. Шуни унутмаслик керакки, чорва моллари соғлом ўсиши, сермаҳсул бўлиши учун минерал озуқалар ва бошқа муҳим моддалар мавжуд бўлиши керак. Назоратчилар бу соҳани ҳам ўз диққат эътиборларида тутишлари лозим. Айниқса озуқа маҳсулотларидан тежаб-тергаб фойдаланиш зўр аҳамият касб этади. Назоратчилар шунга эришишлари кераккки, ҳар бир хўжаликда озуқанинг ҳар бир граммидан оқилона фойдаланишга эришилсин. Исрофгарчиликка йўл қўймаслик учун дағал хашакни чорва молларига махсус агрегатларда майдалаб бериш тавсия қилинади. Бунинг учун эса хашак майдаловчи агрегатлар сифатли ремонт қилиниши керак.

Қишлов даврида чорва молларига белгиланган миқдорда бир меъёрда озуқа беришни унутмаслик лозим. Бундай қилинмаса, йил охирида озуқа танқислиги юз бериши турган гап. Шунингдек, қишда молларни суғоришни яхши ташкил этиш ҳам зўр аҳамиятга эга. Қишда молларга сувни илитиб беришни ташкил этмоқ даркор. Акс ҳолда чорва молларига совуқ сув берилса, улар шамоллаб қолиши мумкин. Назоратчилар қишлов даврида заифлашиб қолган чорва молларига алоҳида қўшимча парвариш кераклигини назарда тутишлари лозим. Бунинг учун хўжаликлардаги чорва молларини ҳозирданоқ кўздан кечириб, уларнинг орасидан заифларини ажратиб олиш керак. Иложи борича уларни парвариш қилиб, қиш келгунча энг яхши моллар қаторига киритиш лозим.

Чорва моллари учун иссиқ бинолар қуриш уларнинг қишда нобуд бўлишига барҳам беради. Лекин чорва моллари учун бинолар қуриш сусткашлик билан боряпти. Ўтган саккиз ой мобайнида план бўйича фойдаланишга топширилиши лозим бўлган биноларнинг атиги 50 процентигина қуриб битказилди. Назоратчилар буни назарда тутиб, қолган биноларнинг тезроқ битишини таъминлаш учун бутун чораларни ишга солсинлар.

Чорва қишловининг муваффақиятли ўтиши кўп жиҳатдан чорвадорларга ҳам боғлиқ. Демак улар учун барча қулай шароитлар яратиб берилиши керак. Чорвадорлар учун маданий-маиший хизматни ҳар жиҳатдан яхшилаш, уларни иссиқ кийимлар билан таъминлашни унутмаслик лозим. Шу билан бирга контролёрлар чорвачиликдаги оғир иш процессларини механизациялаштириш билан ҳам астойдил шуғулланишлари мақсадга мувофиқ.

Қишловга пухта тайёргарлик билан келиш, уни уюшқоқлик билан ўтказиш шу куннинг энг долзарб вазифаларидан биридир. Буни ҳисобга олмаганлар панд ейиши турган гап. Шунинг учун ҳам ҳамма партия, совет, хўжалик ташкилотлари, айниқса тиниб-тинчимас халқ назоратчилари бу масалага жиддийроқ эътибор беришлари муҳимдир.

М. МИРҚОСИМОВ,
Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитети қишлоқ ва сув хўжалик бўлимининг мудири.

Г. МАРТИНЕНКО,
комитет инспектори.

ХАЛҚ КОНТРОЛИ ПОЧТАСИДАН

ПАХТАЗОР ПОСБОНЛАРИ

Колхоз назоратчиларидан бир неча киши Т. Раҳимова бошлиқ 5-бригадага боришди. Боришдию, бу ерда машина теримига тайёргарлик ҳақида ҳеч ким ўйламаётганини кўриб жуда-жуда афсусланишди. Назоратчилар бу камчиликни ўз ўрнида тугатишда бригада аъзоларига яқиндан ёрдам бердилар.

Наманган районидаги Киров номли колхоз халқ контролерлари шу кунда хўжаликда пахта йиғим-теримининг ҳамма соҳаларини кўздан кечириб бормоқдалар. Уларнинг иштирокида ўтказилган текширишлар, рейдлар йиғим-теримдаги нуқсонларни ўз вақтида бартараф қилишга ҳисса қўшмоқда. Халқ контроли группасининг яхши ишлашида колхоз партия ташкилотининг роли катта. Чунки у назоратчиларга тўғри раҳбарлик қилиб, уларнинг ишини тобора кучайтириб бормоқда.

М. ИБРОҲИМОВ.

ЖОНКУЯРЛАР

Қўқон шаҳридаги «Большевик» газ аппаратлари заводи назоратчилари ҳақида кўп яхши гапларни айтиш мумкин. Дарҳақиқат, улар корхонада резервларни қидириб топиш, меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилашда ташаббус кўрсатиб ишламоқдалар. Чунончи, назоратчилар корхонада электр энергиясини иқтисод қилиш учун астойдил кураш бошладилар. Натижада бу ерда ўтган йилдагидан кўра анча кўп электр энергияси тежаб қолиняпти. Шуниси ибратлики, назоратчилар камчиликларни очиш билан бирга, ўзлари ҳам ишлаб чиқариш процессларини такомиллаштириш, моддий ресурслардан оқилона фойдаланиш борасида яхши таклифлар киритишяпти. Чунончи, назоратчи А. Рухлакнинг таклифи билан электр печлари автоматлаштирилди.

Халқ контроли группасига ўртоқ Х. Агамов яхши раҳбарлик қиляпти. У ҳар бир назоратчига вақт-вақти билан конкрет топшириқлар бериб туради. Шу билан бирга унинг ижросини ҳам текширади. Бу эса назоратчиларнинг топширилган иш учун масъулиятини ғоят оширяпти.

А. ҒАФУРОВ.

ИБРАТ

Косон районидаги «Косон» совхозида иш кўраётган халқ назоратчилари группаси қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштириш, чорвачиликни ривожлантиришда хўжалик партия ташкилотига яқиндан ёрдам беряпти. Айниқса ҳозирги пайтда совхоз назоратчиларининг ташвиши ошган. Улар пахта йиғим-териминининг пухта уюштирилиши ҳақида ғамхўрлик қилишяпти. Чунончи, совхознинг 6-бўлимидаги Искандар Давидов бошлиқ бригадада йиғим-терим қандай уюштирилганини текширилди. Маълум бўлишича, бу ерда меҳнат интизоми бузилган экан. Ишга яроқли 104 кишидан анчагинаси далага чиқмайди. Назоратчилар бундай аҳволга нисбатан бепарво қараб қололмадилар. Улар меҳнат интизомини бузувчиларга қарши муросасиз равишда кураш олиб бордилар. Натижада бригадада интизом мустаҳкамланиб, йиғим-терим суръати кучайди.

Группада жонкуяр, бошқаларга ибрат кўрсатаётган назоратчилар жуда кўп. Бу ўринда Ҳазрат Ҳайдаров, Иброҳим Эргашев, Михаил Мамаев, Шукур Сайдуллаев ўртоқларни кўрсатиб ўтиш мумкин.

Р. ШАРИПОВ.

ЮТУҚЛАР БОИСИ

Халқ контроли органлари коммунистик қурилишнинг барча соҳаларига аралашиб, партия директиваларини амалга оширишда ташаббус кўрсатмоқдалар. Назоратчиларнинг ибратли ишларига назар солар эканмиз, бунда партия ташкилотларининг роли нақадар катта эканлигини равшан кўрамиз. Дарҳақиқат партия ташкилотлари назоратчиларга кун сайин раҳбарлик қилган жойда ленинча контроль қилиш яхши амалга ошяпти. Буни бизнинг Тўрткўл райони мисолида ҳам кўриш мумкин. Колхоз ва совхозлардаги партия ташкилотлари, коммунистлар, район партия комитети раҳбарлигида ишлаётган халқ контроли группа ва постлари қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг муҳим масалалари билан конкрет шуғулланмоқдалар.

Районимиз халқ контроли комитети ҳузурида қишлоқ хўжалик, маданият ва турмуш, саноат, халқ маорифи штатсиз бўлимлари ишлаб турибди. Штатсиз бўлимларимизда 80 дан ортиқ жамоатчи контролер бор. Жамоатчиларимиз хўжаликларда тез-тез бўлиб, группа ва постларнинг ишлари билан қизиқадилар, биргаликда оммавий рейдлар ўтказишади. Айниқса меҳнаткашларнинг шикоят ва аризаларини кўриб чиқиш бизда анча дуруст йўлга қўйилган. Бултур комитетимиз ҳузуридаги шикоят ва аризалар бўлими жамоатчилари 612 кишини қабул қилиб, уларга ёрдам кўрсатган бўлса, бу йил комитетга шикоят билан келганлар сони бундан ҳам кўпайиб кетди. Бу—район меҳнаткашларининг халқ назоратчиларига бўлган ҳурмат-эътибори нақадар ошганини кўрсатиб турибди.

Пахтачилик билан бир қаторда, чорвачилик ҳам халқ контролерларининг эътиборида турибди. Улар чорва молларининг туёғини ошириш, зотини яхшилаш, мўл-кўл озуқа базаси яратиш билан боғлиқ бўлган ишларда ташаббус кўрсатмоқдалар. Чорвачиликка панжа орасидан қараётган бепарво раҳбарларни ўз вақтида йўлга солиб қўймоқдалар. Масалан, Ильич номли колхозда молларни сунъий қочириш, юқумли касалликларга қарши кураш ёмон йўлга қўйилган эди. Ферма ходимлари эса ўз вазифаларига масъулиятсизлик билан қараб келишган. Текшириш натижалари район партия комитетининг бюро мажлисида муҳокама қилиниб, конкрет тадбирлар белгиланди. Колхоз чорвачилик фермаси янги иморатларга кўчирилди, шунингдек, ишбилармон кадрлар билан мустаҳкамланди.

Район партия комитети кейинги пайтларда халқ контроли группаларига раҳбарликни янада яхшилади. Район партия комитетининг халқ контролига раҳбарлик қилиш ҳақидаги ҳисоботи Қорақалпоғистон область партия комитетининг бюросида эшитиб, маъқулланди. Ўшандан бери колхоз ва совхозлардаги бошланғич партия ташкилотлари ҳам группа ва постларга раҳбарликни кучайтириб юборди. Бу эса халқ назоратчиларининг ишлаб чиқаришдаги, резервларни қидириб топиш ва кишиларни тарбиялашдаги ролини янада оширмоқда.

Н. МАТМУРОДОВ,
Тўрткўл район халқ контроли комитетининг раиси.

ТАШВИШЛИ СИГНАЛ

ЦЕХ ҚАЧОН БИТАДИ?

Пахта тайёрлашда қуритиш-тозалаш цехларининг аҳамияти нақадар катта эканлиги ҳаммага аён. Лекин бу оддий ҳақиқат Қорақалпоғистондаги Шуманай ва Чимбой қуритиш-тозалаш цехларини қураётган айрим ўртоқларга нотаниш шекилли. Бўлмаса, 1963—64 йилда бошланган қурилиш ҳанузгача пайсалга солинармиди. Хўш, Шуманай ва Чимбой қуритиш-тозалаш цехлари қурилишига ким жавобгар? Бу ишни бир неча ташкилотлар, чунончи «Каракалпакстрой»нинг 18-қурилиш тресги, «Узэнергомонтаж» тресги, «Узэлектромонтаж» трестининг Нукус бошқармаси бажариши лозим. Лекин улар арзимаган сабабларга кўра планда кўрсатилган ишларни деярли бажаришмаяпти. Нукус электромонтаж бошқармаси эса цех қурилиши ишига ҳали қиё боққани ҳам йўқ. Қурилиш участкаларига кислород вақтида келтирилмаётгани, пайвандчиларнинг етишмаслиги оқибатида монтаж ишлари жуда секинлик билан олиб борилаптти.

Шуманай ва Чимбой қуритиш-тозалаш цехлари қачон битар экан? Ахир буни пахтакорларимиз зориқиб кутишяпти-ку.

Г. ФАДЕЕВ.

НАЗОРАТЧИЛАР ЙИҒИМ-ТЕРИМДА

Шўрчи район халқ контроли комитети йиғим-теримнинг дастлабки кунлариданоқ нобудгарчиликка қарши курашни авж олдириб юборди.

— Кўмаклашувчи группа ва пост аъзолари,— дейди район халқ контроли комитетининг раиси ўртоқ Х. Элмуродов,—«Комсомол прожекторлари» аъзолари, маҳаллий Советларнинг депутатлари билан биргаликда пахтани териш, ташиш ва сақлашда нобудгарчиликка қарши курашувчи махсус контроль постлар туздилар. Теримдаги камчиликларнинг бирортаси ҳам уларнинг эътиборидан четда қолмаяпти. Масалан, Жданов номли, «Коммуна», Охунбобоев номли, Киров номли колхозларда назоратчилар пахтани хом териш, чаноғида якка чигит қолдириш, ерга тўкиб кетиш, ифлос териш каби фактларни шу жойнинг ўзида муҳокама этиб, йўл қўйилган хато-камчиликларни тузатмоқдалар. Улар машина терими, пахта ташувчи транспорт устидан ҳам қаттиқ контроль ўрнатдилар. Чигитли пахтани хонадонларда сақлашга, йўл ва карта четларига, хирмон атрофларига тўкиб-сочиб кетиш фактларига қарши курашни кизитиб юборишди.

Жарқўрғон районидаги «Меҳнат — роҳат», «Социализм», «Коммунизм», Сариосиё районидаги «Янги рўзғор», «Коммунизм», Денов районидаги «Москва», «Ғалаба», Ульянов номли колхозларда, «Сурхон», «Ҳазорбоғ» совхозларидаги халқ назоратчилари ҳам етиштирилган мўл ҳосилни нобуд қилмаслик учун жиддий ғамхўрлик қиляптилар.

Бироқ, шу долзарб кунларда халқ контролерларининг иши ҳамма жойда ҳам кўнгилдагидек ташкил этилган деб бўлмайди. Термиз ва Шеробод район халқ контроли комитетлари группа ва постларга раҳбарликни бўшаштириб юбордилар. Шу сабабли ҳам бу районлардаги хўжаликларнинг кўпчилигида пахтани нобуд қилиш фактлари содир бўлмоқда. Халқ контроли группалари эса назоратчилик қилиш ўрнига томошабин бўлиб қолмоқдалар.

Масалан, Термиз районидаги Карл Маркс номли колхозни олиб кўрайлик. Бу колхозда (раиси Р. Очилдиев, партия ташкилотининг секретари Н. Ҳасанов ўртоқлар) нобудгарчиликка йўл қўйилмоқда. Колхоз халқ контроли группасининг раиси Ҳасан Примқулов буни кўра-била туриб сира пинагини бузмайди. Группанинг 35 аъзоси, бригада ва фермалардаги постларнинг 58 аъзоси бўла туриб, уларнинг ҳаммаси фаолиятсизлик кўрсатяпти. Район партия комитети эса халқ назоратчиларининг ишини яхшилаш соҳасида бош қотирмаяпти.

Бундай аҳволни райондаги «Коммунизм» колхозида ҳам кўплаб учратиш мумкин. Бу ерда пахта хом ва ифлос териляпти, чаноқларда қолиб кетяпти, ташиш жараёнида ерга тўкилиб оёқ ости бўляпти.

Шеробод районидаги «Янгиобод» совхозида машинада терилган пахта бункердан тўппа-тўғри ерга ағдарилмоқда. Натижада пахта чанг-тўзонга аралашиб, нобуд бўляпти. Совхоздаги халқ контроли группаси эса бу ярамас фактга қарши мутлақо курашмаяпти. Бу ҳол район партия комитетини ҳам, совхоз партия ташкилотини ҳам ташвишга солмаётганига ҳайрон қоласан, киши.

Халқ контроли органлари ва район партия комитетлари колхоз ва совхозларнинг бошланғич партия ташкилотлари билан биргаликда халқ контроли группа ва постларининг ишини активлаштириб юбормоқлари даркор!

А. ХАЛИЛОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ТАЯНЧИМИЗ

Ҳазорасп район партия комитети халқ контроли группа ва постларига яхши раҳбарлик қиляпти. Район партия комитетининг бу ҳақдаги ҳисоботи яқинда Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг бюро мажлисида эшитилгани ҳам бежиз эмас. Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг бюроси мазкур район партия комитетининг район халқ контроли комитети ва унинг хўжаликлардаги группа ва постларга раҳбарлик қилишдаги ибратли ишларини маъқуллади ҳамда бу илғор тажрибани республикамизнинг бошқа жойларида ҳам ёйишни тавсия қилди. Қуйида сиз ушбу район партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ М. Ражабовнинг мақоласини ўқийсиз.

Халқ контроли органлари давлатни бошқаришга оммани кенг жалб этишда, партия ва ҳукумат қарорларининг бажарилишини доимий назорат қилиб боришда, давлат ва меҳнат интизомини, социалистик қонунчиликни мустаҳкамлашда партия ташкилотларига яқиндан ёрдам беришга даъват этилганлар. Халқ контролёрларининг кенг қиррали фаолияти, амалга ошираётган ишлари район партия комитетининг ҳамиша диққат марказида. Умумхалқ контролининг жанговарлиги, таъсирчанлиги ва ҳужумкорлиги учун курашиш партиявий ишимизнинг муҳим таркибий қисми бўлиб қолди.

Районимизда 37 группа, 353 пост атрофига уюшган 1700 дан ортиқ халқ контролёри бор. Район халқ контроли комитетининг жамоатчилик асосида ташкил этилган 7 бўлими, 51 штатсиз инспектори самарали ишлаяпти. Ана шу катта куч—райкомнинг, бошланғич партия ташкилотларининг қудратли таянчи, актив кўмакчисидир.

Партия ташкилотлари группа ва постларни ташкилий жиҳатдан мустаҳкамлашда, уларга конкрет ёрдам кўрсатишда муайян ишларни амалга оширдилар. Халқ контроли группаларининг раислари олий ва ўрта маълумотга эга, улардан 29 киши халқ хўжалиги мутахассислари ҳисобланади. Группа ва пост аъзолари сиёсий маориф шохобчаларида ўқишга жалб қилинган.

Группа ва пост раисларининг семинарлари, тажриба алмашув кенгашлари мунтазам ўтказилаётир, ўтган ойларда 8 марта тематик семинар, кенгашлар ўтказилди. Райком бюроси қарори билан ҳар ойнинг 26-куни «халқ контроли куни» деб эълон қилинди. Унда халқ контролёрларининг бир ойлик фаолиятига якун ясалади, янги режалар белгиланади. Районда чиқадиган «Коммунизм байроғи» газетаси ҳар ойда «халқ контроли саҳифаси», тез-тез «Умумхалқ контроли бурчаги» бериб бормоқда. Сешанба кунидаги маҳаллий радио эшиттириш халқ контролига бағишланади.

Район партия комитети пленумида халқ контроли органларининг вазифалари муҳокама этилди. Бюро мажлисларида халқ контроли группалари ҳисоботи планли равишда тинглаб борилади. «Тошкент» ва «Ленинизм» колхозлари партия комитетларининг халқ контролига раҳбарлиги масаласи райком бюросида муҳокама қилинди. Яқинда бюро мажлисида Карл Маркс номли колхоз халқ контроли группасининг ҳисоботи тингланди.

Кейинги даврда халқ контроли органларида 40 га яқин масала қараб чиқилди, 14 масала район партия комитети бюроси ва район ижроия комитети мажлиси муҳокамасига киритилди. Капитал қурилиш, жамоат чорвачилиги, қишлоқ маданияти ва бошқа етилган масалалар ишчанлик вазиятида муҳокама қилиниб, муҳим тадбирлар белгиланди ва амалга оширилди.

Нариманов номли колхоз партия ташкилоти (секретари М. Аҳмедов) халқ контроли группаси ишига раҳбарликни анча дуруст йўлга қўйган. Группа 21 кишидан иборат бўлиб, унинг ярмидан кўпроғини коммунистлар ва комсомоллар ташкил қилади. Группа аъзолари—ишлаб чиқариш илғорлари, энг яхши мутахассислардир. Халқ контроли активи семинарларида экономика масалаларига кўпроқ эътибор берилади. Ҳар ойда икки марта «Халқ контроли варақаси» чиқарилади. Текшириш якунлари группа мажлисларида, зарур ҳолларда партия комитети, қишлоқ Совети ва правление йиғилишларида муҳокама этилади. Группа ва постлар фаолиятига оид масала уч марта партия йиғилишларида кўрилди. Машина теримига тайёргарлик, ем-хашак тайёрлаш, пахтакорларга маиший хизмат кўрсатиш юзасидан халқ контроли группаси тайёрлаган масалалар партия йиғилиши муҳокамасига қўйилиб, камчиликлар тез бартараф этилди.

«Коммуна», «Тошкент» колхозлари «Узсельхозтехника» район бўлими ва бошқа жойлардаги халқ контролёрлари иши ҳар томонлама ибратлидир. Юқоридаги группалар машина теримини ўз оталиқларига олдилар. Қатор колхозларда халқ контролёрлари пахта нобудгарчилигига қарши кураш юзасидан рейдлар уюштирмоқдалар.

Штатсиз бўлимлар ва инспекторлар иши ҳам алоҳида диққатга сазовордир. Район халқ контроли комитетининг штатсиз қишлоқ хўжалик бўлими (мудири Т. Мусаев) йиғим-терим даврида конкрет план асосида иш олиб бормоқда. Пахта териш ва тайёрлаш сифати, пахта қабул қилиш пунктлари иши бўлимнинг назорати остида. П. Абдуллаев, Т. Ниёзматов каби жамоатчи инспекторлар бўлим ишида актив фаолият кўрсатаётирлар.

Лекин, халқ контроли органлари иши баъзи нуқсонлардан холи эмас. Айрим группа ва постлар фаолияти мутлақо қониқарсиз. Айниқса Димитров номли, Киров номли, «Ўзбекистон» колхозларида, Питнак қурилиш-монтаж бошқармаси ва район колхозлараро қурилиш ташкилотида халқ контроли группалари талаб даражасида ишламаётирлар. Бу ўша коллективлар партия ташкилотларининг халқ контролёрлари роли ва аҳамиятига етарли баҳо бермаётганликлари оқибатидир. Контролнинг кучи, самараси партия ташкилотининг раҳбарлигига, қўллаб-қувватлашига боғлиқ эканлигини унутмаслигимиз зарур.

Пахта йиғим-теримининг долзарб кунлари бошланди. Район партия ташкилоти пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш юзасидан олинган мажбуриятларни бажариш учун курашда халқ контролёрлари активлигини янада оширишга эришади.

М. РАЖАБОВ,
Ҳазорасп район партия комитетининг биринчи секретари.

ЛОЧИНЛАР ПАРВОЗДА

Чошгоҳ паллада колхозга область партия комитетининг секретари етиб келди. Колхоз раиси рўй берган аҳволни унга сўзлаб берди. Воқеа шундай бўлган эди:

Кундузи пайдо бўлган булут парчалари кечга бориб қуюқлашди. Само юзини қора чодир қоплади. Бекобод шамоли гоҳ сусайиб, гоҳ кучайди. Бундай ҳодисаларни кўравериб кўзи пишган деҳқонлар жадал ишга киришиб, хирмондаги пахтани бостирма остига олди. Машиналар пайкалдан панароқ жойга чиқарилиб, бункери бўшатилди. Жала деярли бир-кеча-кундуз давом этди. Шундай паллада ҳам колхозчилар қўл қовуштириб ўтиргани йўқ. Бостирмаларга уйиб қўйилган «оқ олтин»ни пунктга жўнатишди. Лекин, график бажарилмади.

Обком секретари пайкалма-пайкал юриб, ҳосилни кўздан кечирди.

— Энди нима қилмоқчисизлар? — сўради салмоқдор оҳангда.

— Нам кўтарилиб, ер селгиши билан машиналарни ишга соламиз, — қатъий жавоб берди раис.

— Жуда яхши, — маъқуллади секретарь, — ҳамма машинани ҳаракатга келтириш керак. Иложи бўлса машъала ўрнатиб, тунда шабнам тушгунча пахта териш масаласини ўйлаб кўринглар.

Раис бундан «куз кузлигини қилади, кўзингизни очинг, машиналар кеча-кундуз ишламаса, ҳосилни барвақт саранжомлаб олиш қийин» деган маъно англади. Улар қуйи зонадаги пайкалларни кўздан кечириб чиққунча ҳарорат кўтарилди, ер селгиди. Моторлар ҳаракатга келиб, «зангори кема»лар пайкалларда жавлон ура бошлади. Буни кўрган секретарь ва раиснинг юзига табассум югурди...

Секретарь теримни авж олдириб юборишга доир маслаҳатлар бериб, жўнаб кетди. Бир группа илғор теримчилар карта боши, ўқариқлар ёнидан бир ярим-икки метр чамаси ердаги пахтани қўлда териб олди. Шундан кейин эгатга машина солинган эди, бир грамм ҳам пахта тўкилмади. Маълум бўлишича, машина эгат орасида бир текисда юргани учун шпинделлар ғўза тупини яхши қамраб, пахтани тўнмай териб олади. Эгат боши, ўқариққа келганда эса тебраниб анча-мунча пахтани тўкади. Барча бригадаларда ана шу тадбир амалга оширилиши билан пахтанинг ерга тўкилишига барҳам берилди, машиналарнинг иш унуми ортди.

— Колхоз қанча майдонда пахта етиштиради? — пайкаллардаги лочинлар парвозига маҳлиё бўлиб сўрадик раисдан.

— Пахта еримиз 2500 гектар, — жавоб қилди у, — шундан 2200 гектар ердаги ҳосил машиналарда терилади. 300 гектари уруғлик пахта бўлгани учун ҳозирча қўлда тердиришга тўғри келяпти.

— Нечта машина бор?

— 68 та. Шундан 65-66 таси тўхтовсиз ишлаяпти.

Шу куни пунктга салкам 350 тоннадан зиёд пахта жўнатилди. Илғор механик-ҳайдовчи Раҳмонали Бурҳонов машина бункеридан 20 тонна пахта тўкди. Унинг ҳамма терган пахтаси 210 тоннага етди. Маъмур Шодмонов, Бўтабой Эрбўтаев, Аҳрор Эшонқулов, Даврон Даврбоев, Турдимурод Тошбоев, Мамараим Жалилов каби ўнлаб механик-ҳайдовчилар бир ярим-икки норма бажарди.

—Ваъдамизнинг устидан чиқдик,—деди кечқурун раис сводка олиб бўлингач,—графикни ошириб бажарилди. Эртага ҳам график бажарилади, ҳам ёғингарчилик кунлардаги боқимондадан қутуламиз.

— Далалардан машиналар овози гуруллаб эшитиларди, раис изоҳ берди. — Ҳамма «зангори кема»ларга машъалалар ўрнатилди. Улар шабнам тушгунча ишлайди. Борди-ю, шабнам тушмаса, кечаси ҳам теримни давом эттираверади. Икки сменада ишлашга етарли механизатор кадрларимиз бор.

Колхоз ҳосилининг ҳаммасини машиналарда теришга кўчиш билан нима ютди? Бу ҳақда пахтачилик бригадаларининг бошлиқлари, механизаторлар, қабул пункти-нинг ходимлари, мутахассислар билан суҳбатлашдик.

— Ҳосилни батамом машинада теришга кўчиш билан ишимиз жуда юришиб кетди, — дейди бригадир Уммат Эшбеков, — ҳозир йиллик планни 90 процент бажардик. Бу ўтган йилнинг шу давридагига қараганда тенгма-тенг кўп. Яна 3-4 кунда ғалаба рапорти берамиз. Мана сизга машинанинг шарофати! «Зангори кема»ларда терилаётган пахта фақат биринчи сортга қабул қилинмоқда.

— Пахтани юз процент машиналарда теришга кўчиш фурсати келди, — дейди қатъий ишонч билан раис, — бундан давлат ҳам, хўжаликлар ҳам, колхозчилар ҳам беҳад катта фойда кўрса кўрадики, зарар кўрмайди. Машинага таянилган хўжаликларда йиғим-теримни узоғи билан бир-бир ярим ойда тўла тугаллаш мумкин. Биз теrим бошлаганимизга ҳеч қанча кун бўлгани йўқ, ҳозирдаёқ йиллик планнинг 70 проценти миқдорида пахта тайёрладик. Бу йил давлатга 7200 тонна «оқ олтин» сотишимиз керак. Бу оғир юкни машиналардан бошқа нарса кўтара олмайди.

Суҳбатга бош бухгалтер Холбўта Қўчқоров аралашди.

— Машиналар колхозга, шунингдек, колхозчиларга жуда катта иқтисодий фойда келтиряпти, — деди бош бухгалтер, — мана бир мисол. 7200 тонна пахта қўлда терилганда 288 минг сўм пул харажат қилинар эди. Шунча ҳосил машиналарда терилгани учун сарф-харажат 60 минг сўмга ҳам бормайди. Бу йил терим машиналари колхозга 162 минг сўм соф фойда келтиради.

Боёвут районидаги Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Турсунбой Латипов раислик қилаётган «Коммунизм» колхози Сирдарё областида биринчи бўлиб ҳамма ҳосилни машиналарда териб олиш ташаббусини бошлади ва ҳозирдаёқ катта ғалабаларни қўлга киритмоқда.

М. НАЗАРОВ,
«Совет Ўзбекистони»нинг махсус мухбири.

ПАХТАЗОР ИЛҲОМЛАРИ

1. ЗАРАФШОН ЗАР СОЧИБДИ

Зарафшоннинг соҳилига
Тушди йўлим,
Олтин кузнинг илҳомига
Тўлди кўнглим.
Кезиб чиқдим Каттақўрғон
Воҳасини,
Келтиради ким кўрганнинг
Ҳавасини.
Зарафшоннинг суви чиндан
Зар сув экан.
Чор атрофи ўшанданми
Сулув экан.
Тўлқинланиб қирларга ҳам
Ошибди у.
Зарларини далаларга
Сочибди у.
Уни кўрдим ҳусайнилар
Ҳуснида ҳам,
Оқ олтинзор ва тутзорлар —
Тусида ҳам.
Ободликнинг сабабчиси
Зар сувмикин?
Далалари шунинг учун
Сулувмикин?
Зарсув олган одамларга
Бердим салом,
Ушаларнинг юрагидан
Олдим илҳом.

2. ПАХТАЗОРНИНГ МУКАРРАМАСИ

«Чимбойобод» колхозидаги Мукаррама Абдураҳмонова бошлиқ бригада аъзолари 100 гектар ернинг ҳар гектаридан 45 центнер «оқ олтин» олишга бел боғлашган.

* * *

Мукаррама дейилса агар.
Кўз олдимга келар раққоса.
Ё бўлмаса «Баҳор» қизлари
Жавлон уриб тургандай роса.

Зарафшоннинг бўйида кўрдим
Мен пахтакор Мукаррамани,
Пахта териб қизлари билан
Қаратибди ҳозир ҳаммани.

Қуёш бўлса бир прожектор,
Саҳна деймиз Зарафшон бўйин.
Куз шамоли чалади тинмай
Мўл ҳосилнинг ёқимтой куйин.

Шу воҳада донг таратишган
Ҳанифаси, Турсун, Норхони,
Қарсакларга лойиқдир чиндан
Ҳар бирининг тўкиан хирмони.

Чарх уришар пайкал-саҳнада —
Бригаданинг ҳамма-ҳаммаси.
Қизларига бош бўлиб «ўйнар»
Пахтазорнинг Мукаррамаси.

3. БУГУН — ПЛАН ТЎЛГАН КУН

Крупская номли колхоздаги Жангилой Рашидова бошлиқ бригада аъзолари 29 сентябрдаёқ пахта планини бажардилар.

* * *

Колхозда зўр воқеа,
Кимнинг туғилган куни?
Не сабабдан бу куннинг
Шодликка бой мазмуни?

Ҳа, колхозда биринчи
Жангилой бригадаси.
Бажарганди теримда
Эл олдида ваъдасин.

Олти ой ёз ишлашиб,
Етказдилар мўл ҳосил.
Роса мамнун бўласиз
Келиб кўрсангиз ҳозир.

Етиш учун бу кунга
Тўкишгандир талай тер,
Юлдуз коса чаноқда
Пахталар дер: — мени тер!

Қизлар пахта теришар,
Қўли тегмай қўлига.
Гард юқтириш исташмас
Бу оқ олтин гулига.

Қанча ёзсанг арзийди
Ҳар теримчи қиссасин,
Қўшган Ойдин, Зайнаблар
Ун тонналик ҳиссасин.

Бугун яна ғўзалдир
Кенг пахтазор қучоғи,
Ҳилпирайди шийпонда
Илғорликнинг байроғи.

4. ПАХТАЗОР ОЙДИНИ

«Чимбойобод» колхозининг механик-ҳайдовчиси Ҳидир Худойбердиев бу йил ўз агрегатида 200 тонна пахта теришга аҳд қилган.

* * *

Машина ҳайдар Ҳидир,
Пахтазор сутдай ойдин.
Чиндан ҳам ўз йўлига
Нур олар кунда ойдин.

Агрегатин Ҳидирбой
Аста ҳайдаб борарди.
Ернинг юлдуззорида
Парвоз айлаб борарди.

Уюм-уюм пахтасин
Тўкиб қўйса бир жойга,
Унинг пахта хирмони
Ўхшар кундаги ойга.

Осмон пахтазоридан
Нур сочарди ерга ой.
Ернинг пахтазоридан
Юлдуз терар Ҳидирбой.

Пўлат МЎМИН.
Каттақўрғон, сентябрь 1966 й.

□ □

Терим нашидаси

Субҳидамда этак тутиб белингга,
Пахтазордан кумуш-нуқра тердингми?
Чаман-пайкал ястанади йўлингда,
Шўх елларга қулочингни кердингми?
Ихтиёринг олар бодроқ чаноқлар,
Лўппи юзин нурда чайган ёш қиздай.
Барг кафтида шабнам қатра чарақлар,
Кўкда сузган миллион-миллион юлдуздай.

Кўз қамашар бармоқларнинг рақсидан,
Зум ўтмайин дур тоғлари кифт керар.
Ял-ял яшнар тонг қуёшин аксидан —
Яшил либос кийган дала, оқ қирлар.
Меҳнат аҳли, мардга майдон — шу майдон,
Белга этак боғлаб кўрсат кучингни.
Куз чорлайди ўтмай фурсат, ўтмай он,
Пахтазорда оқла виждон, бурчингни.

Қаноат АБДУЛЛАЕВА.

ЧОРВАЧИЛИК ФЕРМАЛАРИДА

Қорақалпоғистон АССР Кегайли районидаги «Эркин дарё» совхози чорвадорлари давлатга сут сотиш йиллик планини муддатидан олдин бажардилар. Совхоз чорвадорлари давлатга пландаги 300 тонна ўрнига 306 тонна серқаймоқ сут етказиб бердилар. Улар барча имкониятларини ҳисобга олиб, йил охиригача яна 110 тонна сут тайёрлаш мажбуриятини олдилар.

О. ХУЖАНБОЕВ.

●

«Тошкент» колхози чорвадорлари Ҳазорасп районида биринчилар қаторида сут тайёрлаш планини бажардилар. Колхоз чорвадорлари ҳаммаси бўлиб давлатга 1.400 центнер сут етказиб бердилар. Бу ғалабани қўлга киритишда колхознинг Чинни Худойберганова, Угилжон Саидова ва шунга ўхшаш бир неча илғор сут соғувчиларнинг ҳиссаси катта бўлди.

С. МАШАРИПОВ.

●

Жданов номли колхоз чорвадорлари пландаги 180 ўрнига 182 тонна сут етказиб бериб, йиллик сут сотиш планини муддатидан олдин бажаришга муваффақ бўлдилар. Колхозда давлатга сут етказиб бериш давом эттирилмоқда.

И. ҒУЛОМОВ.
Жиззах райони.

●

Пайариқ районидаги Охунбобоев номли совхоз чорвадорлари йиллик ем-хашак тайёрлаш планини 110 процент қилиб бажардилар. Совхозда ҳаммаси бўлиб 5.460 тонна ем-хашак жамғариб қўйилди.

А. ТУРСУНОВ.

●

Термиз районидаги «Коммунизм» колхозининг паррандабоқарлари давлатга 55 минг 350 дона тухум сотиб, йиллик планни анча ошириб бажардилар. Улар Улуғ Октябрь байрами кунигача яна 8000 дона тухум тайёрлашни ўз олдиларига мақсад қилиб қўйдилар.

Т. УБАЕВ.

Тошкент областидаги «Бўстонлиқ» совхози боғбонлари давлатга мева сотиш йиллик планини ошириб бажардилар. «Главташкентстрой», «Главгаз» ва бошқа ташкилотларнинг заказларига биноан совхоз уларга неча юз тонналаб сара мева жўнатди. Ҳозир қишки олмани узиб олиш қизғин давом этмоқда. Сиз бу суратда жўнатишга тайёрланаётган олмаларни ва совхоз соҳибкорларидан бир группасини кўриб турибсиз.

В. Кожевников фотоси (ЎзТАГ фотохроникаси).

ҚУВОНЧЛИ ХАБАРЛАР

Самарқанд қишлоқ районидаги колхоз ва совхозлар давлатга сабзавот, узум ва полиз маҳсулотлари сотиш ва топшириш йиллик топшириқларини бажардилар. Бу хўжаликлар 54 минг тоннадан кўпроқ полиз маҳсулотлари, 10 минг тоннадан зиёд узум, қарийб икки ярим минг тонна тарвуз ва қовун етказиб бердилар.

Район меҳнаткашлари пландан ташқари яна камида 3 минг тонна сабзавот, бир ярим минг тонна узум, кўплаб полиз маҳсулотлари топширишга қарор қилдилар.

●

Фарғона консерва заводининг Қувадаги ихтисослаштирилган «Спутник» цехи Қува районидаги хўжаликлардан етказиб берилган анорнинг янги ҳосилини қайта ишлашга киришди.

Қадимги Қува қишлоғини Ўзбекистоннинг «анор кони» деб атайдилар. Бу ерда республикада энг йирик анорзорлар бор. «Социализм», «Коммунизм» ва Карл Маркс номли колхозларнинг боғбонлари ҳар гектар ердан 80-100 центнердан анор йиғиштирмоқдалар. Қуваликлар дастлабки юз тонна анор ҳосилини Россия Федерациясининг турли шаҳарларига жўнатдилар.

Бу субтропик дарахтлар плантацияси Марказий Фарғонанинг собиқ шўрҳок ерларида вужудга келтирилди. Яқин йиллар ичида анорзорлар майдони Фарғона водийсида 3 минг гектарга етказилади.

ОБУНА БЎЛДИНГИЗМИ?

ҲАММА ЁЗИЛАДИ

— Газета-журналларнинг янги сонини олиб, турли-туман янгиликлардан хабардор бўлишга ошиқмайдиган ўқитувчи топилмаса керак, — дейди Улуғбек номли 37-саккиз йиллик мактабнинг бошланғич синф ўқитувчиси Муқаддам Акбарова. Дарҳақиқат ҳам шундай.

Оржоникидзе районидаги 37 ва 40-саккиз йиллик мактабларда 1967 йилга обуна бўлиш зўр уюшқоқлик билан ўтказилаётир. 40-мактаб 126 сўмлик газета-журналга ёзилган бўлса, 37-мактаб коллективи 130 сўмлик чекка қўл қўйди. Ҳар икки мактаб ўқувчилари ҳам ёшларнинг газета-журналларига ёзилишмоқда.

У. АБДУАЗИМОВ.

ГАЗЕТХОН СОЛДАТЛАР

Ҳамма жойдаги сингари бизнинг қисмимизда ҳам республикамиз газета ва журналларига обуна бўлиш қизғин бораётир. Тўхтасин Абдуллаев, Саидамир Муллабоев, Мўминжон Ортиқов, Маҳмуджон Охунов, Тоҳиржон Тўланов сингари ҳарбий қурувчилар республикамизда чиқадиган «Совет Ўзбекистони», «Ўзбекистон маданияти», «Ёш ленинчи» газеталарига ва «Муштум», «Саодат», «Фан ва турмуш» журналларига обуна бўлдилар.

Т. РАЖАБОВ.
Краснодар ўлкаси, Н- қисм.

ҲАЁТИМИЗ ОЙНАСИ

— Газета-журнал — ҳаётимиз ойнаси, — дейди Бойсун қишлоқ Советининг раиси ўртоқ Тошпўлат Раҳимов,— шунинг учун ҳам қишлоқ Советининг хизматчилари «барча оила газетхон» деган шиорни ўртага ташладилар.

Қишлоқ Советига қарашли 14 мактаб, 8 та медпункт, 8 та қироатхона, клуб, қишлоқ Совети ходимларининг ҳар бири 3-4 нусхадан газета-журналга обуна бўлаётирлар.

Биринчи бўлиб қишлоқ Советининг раиси ўртоқ Тошпўлат Раҳимов 9 хил, қишлоқ Советининг секретари ўртоқ Чўтбой Мустафоқулов 7 хил, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Ҳосият Хурсандова 7 хил газета-журналга ёзилиб бошқаларга намуна бўлдилар.

Авлод қишлоғидаги медпункт фельдшери Нажим Расулов, Инкабод қишлоғидаги медпункт фельдшери Қўчқор Мулкамонов, савдо ходими Аҳмад Жумаев ўртоқлар 7-8 нусхадан газета-журналга обуна бўлдилар.

Газета-журналларга ёзилишнинг 5 куни давомида қишлоқ Советига қарашли муассасалар, ишчи-хизматчилар учун 44 нусха «Совет Ўзбекистони», 62 нусха «Ленин байроғи», 72 нусха «Янгиобод», 17 нусха «Ленинское знамя», 21 нусха «Саодат» 28 нусха, «Ўқитувчилар газетаси» каби 428 нусха газета-журналларга ёзилдилар.

Н. МУРОДОВ.

ОБУНА ҚИЗҒИН

Янгиқўрғон районидаги Карл Маркс номли колхоз аъзолари 1967 йил учун 2 минг сўмдан ортиқ обуна тўпладилар.

Ғайбулла Қўшназаров, Турғунбой Йўлдошев, Маҳмуджон Зиёев, Умаржон Холбобоевлар «Совет Ўзбекистони», «Коммунист», «Меҳнат байроғи» каби газеталарга, «Саодат», «Муштум» журналларига ёзилдилар.

Хўжаликда обуна бўлиш қизғин бораётир.

У. РАҲМАТИЛЛАЕВ.

□ □

Газетхонлардан К. Мусамуродов, А. Тошпўлатов (Тошкент), Э. Холмуродов (Нарпай), Т. Турғунов (Янгиқўрғон), Б. Сарсонбоев (Конимех), М. Ботиров (Сариосиё), Т. Ражабов (Денов), Ш. Хусанбоев (Тўрткўл), У. Маҳкамов, М. Қаҳҳоров (Н-қисм), М. Қодиров (Шаҳрисабз), Ш. Қурбонов (Ғузор) ўртоқларнинг хабар қилишича, жойларда газета-журналларга обуна бўлиш қизғин давом этяпти.

ЯХШИЛАРГА РАҲМАТ

ҚУЁШДАЙ МЕҲРИБОН

Воқеа 1943 йилда Андижон областининг 8-совхозида бўлиб ўтган. Шу вақтда немис-фашист газандалари гуллаб-яшнаётган озод диёримизга ҳужум бошлаган эди. Она-Ватанни душмандан ҳимоя қилишда барча совет халқи кўп қийинчиликларни бошдан кечирди.

Шундай оғир пайтда тўсатдан онамиз вафот этди. Онасиз қийналиб турган дамларимизда бирдан отамиз ҳам касал бўлиб қолди. Биз уч ўғил. катта акам — Олимжон 9 ёшда, мен 6 ёшда, укам Тўхлибой 3 ёшда эдик.

Ота ва она ўрнини босиб турган отамизнинг аҳволини кўриб, зор-зор йиғлардик. Отамиз бир куни эрталаб учаламизнинг ҳам пешанамизни силаб:

— Ўғилларим, ётаберганим билан бўлмайди шекилли, Нуриддин акани чақиринглар, — деди. Совхоз кассири Нуриддин ака келиб, отам билан аста гаплашди-ю: — Сиз соғайиб келгунча бирини мен, Олимжонни Нурали. Тўхлибойни холаси тарбиялаб турамиз. Соғайиб келганингиздан кейин, хоҳласангиз, бизларникида ўсишаверади, — деди Нуриддин ака отамнинг кўз ёшларини ўз рўмолчаси билан артиб.

Эртасига отамни область касалхонасига жўнатишди. Лекин отамнинг касали оғир эди, уч кундан кейин вафот этди. Биз ҳам отадан, ҳам онадан етим қолдик.

Лекин етим бўлиб кўча-кўйда тентираб, оч-яланғоч қолмадик. Меҳрибон тарбиячилар Нуриддин ака, Нурали ва холамиз бизни ўз фарзандларидан зиёд кўриб тарбиялай бошлашди.

Мен Нуриддин ака билан унинг турмуш ўртоғи Ҳури хола тўғрисида газетхонларга ҳикоя қилиб бермоқчиман.

Нуриддин ака мени уйга етаклаб борганда Ҳури хола очиқ чеҳра билан кутиб олдида сўрамай-нетмай, кийимларимни ечириб, иссиқ сувда чўмилтириб, ухлатиб қўйди. Ўрнимдан турсам кийимларимни ювиб, қуритиб қўйибди.

Шу кундан бошлаб мен Нуриддин акалар оиласига қўшилдим. Менинг юмушим оддий — сув олиб келиш, плитага ўт ёқиш, товуқларга дон беришдан иборат бўлиб, буларни ҳеч қийналмай бажарардим.

Шу вақтда Нуриддин аканинг икки ўғли Улуғ Ватан урушида юртимиз учун қаҳрамонларча жанг қилишарди. Мен тенги қизи Маҳмудахон ҳам уй юмушлари билан банд эди. Бир йилдан кейин иккимиз мактабга қатнай бошладик. Нуриддин ака билан Ҳури хола ўқишимизга бирдек эътибор беришар, тез-тез дафтарларимизни текшириб туришарди. Агарда қизига бирор янги кийим олса, албатта менга ҳам қўшиб олишарди.

Шундай қилиб, Нуриддин ака билан Ҳури хола менга ўн йил ота-онадан зиёда тарбия беришди ва ўқитишди.

Нуриддин аканинг катта ўғли Шамсиддин армиядан келиб, Тошкентдан иш олди ва ота-онасини Тошкентга кўчириб кетди.

Мен катта акам билан Андижон шаҳрида қолдим. Ёшлигимдан пайвандчи бўлишни орзу қилардим. Мақсадга эришиш учун Андижон шаҳридаги машинасозлик заводига ишга кирдим. Лекин улар Тошкентда, мен Андижонда бўлганим билан орамиз яқин, кўнгил ипи узилмас эди. Тез-тез хат ёзишиб, биз уларникига ёки улар бизникига бориб турардик.

1964 йили заводга, менинг номимга, Тошкентдан телеграмма келибди. Телеграммада Ҳури холанинг оғир касаллиги кўрсатилган. Оқ сут бермаган бўлса-да, яхши тарбия ва меҳрини берган азиз онамнинг қошига шу куниёқ жўнаб, кечқурун самолётда учиб бордим. Онам бир неча кундан бери бошини кўтармай ётган экан. Менинг овозимни эшитибоқ:

— Ўғлим Бўрибой келдими?
— дея бошини кўтариб, мени бағрига босди ва:

— Энди ўлсам армоним йўқ — деб кўзига ёш олди. Эртасига онам хийла яхши бўлиб қолди. Қариндошлар ҳам бундан хурсанд эди. Лекин шодлигимиз узоққа бормади. Икки кун деганда меҳрибон онадан жудо бўлдик.

Ҳозир отамиз Фрунзе район, Прямая кўча, 22-уйда, кўп йиллик ҳалол меҳнати эвазига пенсия олиб, бардам яшамоқда. Яхши дарахт мазали мева берганидек, отахон тарбиясини олган катта ўғли — Шамсиддин Хўжаев Фарғона область, Қува районида район ҳарбий комиссарининг бошлиғи, кичик ўғли — Фазлиддин Совет Армияси сафида офицер бўлиб ишлаяпти, қизи — Маҳмудахон педагог, мен бўлсам корхонада смена мастери бўлиб ишлаяпман. Тўртталамиз ҳам отамиз қошига тез-тез бориб, ҳол-аҳволини билиб, қўлимиздан келганча ёрдамимизни аямаймиз. Отамиз ҳам бизникига келиб туради. Меҳрибон ота ҳамма вақт мени кўрганда:

— Ўғлим, ҳалол меҳнат қил, меҳнат қилсанг, ҳурмат топасан, — деб насиҳат қилади. Қарияларнинг ҳар бир насиҳати олтинга тенг деганлари тўғри экан. Корхона коллективи ўн йиллик меҳнатимни ҳурматлаб, икки марта шаҳар Советига депутат қилиб сайлади.

Ҳозир мен темирчилик-пресс цехида смена мастери бўлиб ишлаяпман. Участкамиз ҳамма вақт ойлик, квартал топшириғини муддатидан илгари бажаряпти.

Биз Нуриддин ака Имомхўжаев ва Ҳури холадек меҳрибон кишиларни ҳар қанча ҳурматласак оз.

Бўрибой ШЕРМАТОВ,
Андижон машинасозлик заводининг смена мастери.

Пахтакорлар «оқ олтин» далаларида жавлон ураётган бўлса, ғаллакорлар кузги дон экишни қизитиб юбордилар. ЎзТАГ фотомухбири Қ. Розиқов яқинда Бўка районидаги «Гулистон» колхози далаларида бўлиб, дон экишда актив қатнашаётган кишиларни суратга олди. Бу суратда ғаллачилик бригадаси бошлиғи Абдураим Алимов ва бош агроном Убайдулла Абдуллаев ўртоқларни кўриб турибсиз. Далада эса дон экиш пайти тасвирланган.

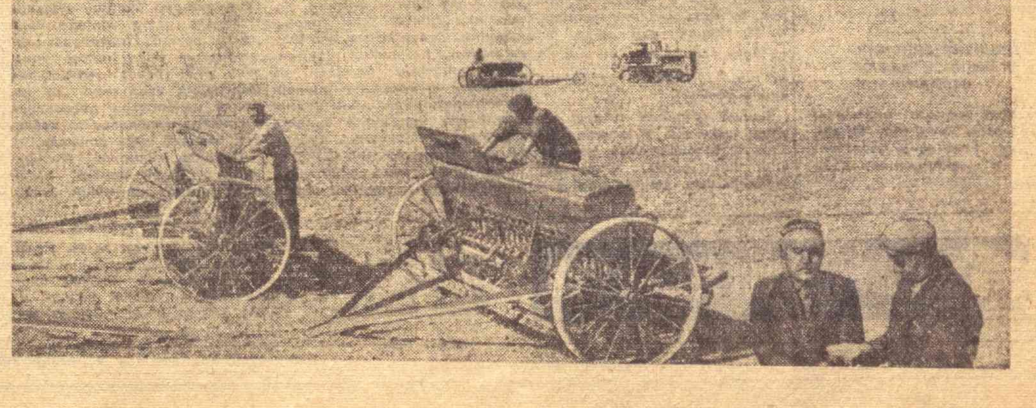

БИЗНИНГ АХБОРОТ

КАСАЛХОНА ВА БЕМОРЛАР УЧУН

«Узмедснаб» бошқармаси яқинда пойтахтимиз ва республика шаҳарларида тез ёрдам хизматини яхшилаш, умуман медицина хизматига бўлган талабни тўла қондириш мақсадида турли маркадаги 750 машина олди. Бу машиналар узоқ областлардаги шаҳар касалхоналари, шунингдек район касалхоналари ихтиёрига жўнатилди.

Республика касалхоналаридаги беморлар учун шу кеча-кундузда янги формадаги кийим-кечаклар тиктирилаётир.

ЯРИМ ТОННАЛИ ХАЗИНА

Бу воқеа Татаристоннинг Арск районидаги Атамиш қишлоғида рўй берди. Евдокимов номли колхоз аъзолари томорқа яқинидаги жарликни текислаб, бу ердан оқаётган сувни бошқа томонга бурмоқчи эдилар. Бу ерга бульдозер келди ва жарлик текислана бошлади. Кутилмаганда тупроқ остидан қандайдир бир яшчик чиқди, чириган тахталар сочилиб кетди. Бульдозерчи Габдулла Гарифуллин бир тўда тангани кўриб қолди.

Тангаларни белкурак билан ковлаб олишди. Тангалар жуда эски бўлиб, ўтган ва ундан олдинги асрлардан қолган мис тангалар экан. Тортиб кўришди. Пулларнинг оғирлиги 520 килограмм чиқди. Кексаларнинг айтишича бу ерда қачонлардир бир тегирмончи яшаган. У бой, лекин жуда хасис бўлган. Деҳқонларнинг буғдойини ун қилиб бергани учун унинг ҳақини шилиб олар экан.

Бу топилган хазинани 5 қопга солиб, Қозон музейига олиб бордилар. Ярим тонна келадиган хазина бу музейга биринчи марта келтирилиши эди.

В. ЗАПОРОЖЧЕНКО,
Қозон шаҳри.

Оламда НИМА ГАП

А. А. ГРОМИКО НЬЮ-ЙОРКДАН ЖЎНАБ КЕТДИ

НЬЮ-ЙОРК, 13 октябрь. (ТАСС). Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг XXI сессиясида қатнашган совет делегациясининг бошлиғи СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико кеча самолётда Ватанига жўнаб кетди. А. А. Громико жўнаб кетиш олдидан Нью-Йорк аэропортида қуйидаги баёнотни берди:

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг XXI сессияси иши шуни кўрсатдики, Бирлашган Миллатлар оиласидаги давлатларнинг кўпчилиги халқаро кескинликни юмшатишга, янги уруш хавфини йўқотишга интилмоқда. Совет Иттифоқи тинчлик учун, халқаро кескинликни юмшатиш учун, халқларнинг мустақиллиги ва суверенитетини таъминлаш учун курашга ҳисса қўшмоқда ва бундан буён ҳам ҳисса қўшаверади.

Давлатларнинг ички ишларига аралашишга йўл қўймаслик, уларнинг мустақиллиги ва суверенитетини муҳофаза қилиш тўғрисидаги декларация қандай бажарилаётир, деган масалани совет делегацияси сессия муҳокамасига киритганлиги ана шу мақсадларга мувофиқ бўлиб тушади. Африка, Осиё ва Латин Америкаси мамлакатларидаги чет эл базаларини тугатиш тўғрисидаги чораларнинг, шунингдек давлатларнинг ядро қуролини тарқатмаслик тўғрисида битим тузишни қийинлаштирувчи ҳаракатлар қилишдан воз кечишлари тўғрисидаги таклифларнинг амалга оширилиши тинчлик тақдири учун жиддий аҳамиятга эга бўлур эди.

Шуни таъкидлаб ўтмоқчиманки, Бош Ассамблеянинг XXI сессияси ишида қатнашаётган кўпчилик делегациялар ана шу совет таклифларига тушуниш билан қарамоқдалар. Биз ҳозирги шароитда тинчлик манфаатларини, мустамлакачилик режимлари қолдиқларини тугатиш манфаатларини кўзловчи ана шу ва бошқа конструктив таклифларни амалда рўёбга чиқариш учун реал имкониятлар бор, деган фикрга асосланмоқдамиз.

Сессия қатнашчилари ҳали узоқ вақт қаттиқ ишлашлари керак бўлади. Халқларнинг ишончини оқлаб, агрессия кучлари йўлига қаттиқ тўсиқ солиб қўядиган, халқларнинг суверен ҳуқуқларини муҳофаза қиладиган қарорлар қабул қилиш сессия қатнашчиларининг бурчидир.

Пировардида Америка халқига, Нью-Йорк шаҳрининг гражданларига эзгу истаклар билдирмоқчиман.

Франция меҳнаткашлари қаҳрамон Вьетнам халқининг курашини қўллаб-қувватламоқдалар. Па-де-Кале департаментининг корхоналари ва шахталарида пул маблағлари тўпланмоқда. Бирдамлик юзасидан илгари ўтказилган ана шундай акциялар натижасида курашаётган Вьетнамга тўртта санитар машинаси юборилган эди. Суратда: Бетюн шаҳрида маблағ тўплаш вақти тасвирланган.

АДН — ТАСС фотоси.

ВДР ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИНИНГ БАЁНОТИ

ХАНОЙ, 12 октябрь. (ТАСС). Вьетнам информация агентлиги хабар беради: Таиланд маъмурларининг Камбоджа — Таиланд чегарасидаги янги иғвогарлик ҳаракатлари муносабати билан Вьетнам Демократик Республикаси ташқи ишлар министрлиги баёнот эълон қилди.

Баёнотда айтиладики, яқинда Камбоджа ҳарбий хизматчилари патрули Баттамбанг вилоятида Таиланд солдатлари томонидан Камбоджа территориясига кўмилган минанинг портлаши натижасида ҳалок бўлди.

Қўшма Штатлар ва Сайгондаги қўғирчоқлар, дейилади яна баёнотда, Камбоджа—Жанубий Вьетнам чегарасида кетма-кет иғвогарлик қилаётган бир пайтда, Таиланд маъмурлари Қўшма Штатларнинг фармойишига биноан, Камбоджа—Таиланд чегарасида бузғунчилик ишларини авж олдирмоқдалар. Вьетнам Демократик Республикасининг ҳукумати Таиланд маъмурларининг Камбоджа короллигига нисбатан қилаётган ана шу жиноий хуружларини қаттиқ қоралайди ва бу хуружларга қарши қатъий норозилик билдиради.

Вьетнам халқи, деб таъкидлаб ўтилади баёнотда, қардош Камбоджа халқининг Америка империалистлари ва уларнинг гумашталари томонидан қилинаётган бундай ҳаракатларга қарши олиб бораётган ҳаққоний курашини, Камбоджа халқининг ўз мамлакати мустақиллиги, суверенитети ва бетарафлиги учун олиб бораётган курашини қатъиян қўллаб-қувватлайди.

ГОВОННИНГ АЙТГАНЛАРИ

ЛАГОС, 12 октябрь. (ТАСС). Нигерия ҳарбий ҳукуматининг бошлиғи подполковник Якубу Говон, мен ҳокимиятни мамлакатдаги граждан маъмуриятига топширишга тайёрман, деди. Говоннинг айтишича, бунинг учун ҳарбий тўнтаришларнинг қайтарилиши мумкин бўлмайдиган вазият яратилиши керак. Нигерия информация министрлиги ана шу ҳақда хабар берди.

Уруш ҳаракати кучайтирилмоқда

НЬЮ-ЙОРК, 12 октябрь. (ТАСС). Сайгондан тахминан 65 километр шарқи-жанубдаги Вунгтау портига бугун Америка солдат ва офицерларидан тўрт минг киши ва 4-пиёда дивизиянинг 3 бригадаси келтирилди. Бунинг натижасида АҚШнинг Жанубий Вьетнамдаги қуролли кучларининг сони 325 минг кишига етди.

Ассошиэйтед Пресс агентлиги мухбири Сайгондан 3-бригада АҚШ мудофаа министри Роберт Макнамара Америка армиясининг Жанубий Вьетнамдаги қисмларини кўздан кечириш учун икки кунлик сафарга чиқишдан атиги бир неча соат олдин туширила бошлади, деб хабар беради.

Замбияда меҳнат тўғрисида янги қонун

ЛОНДОН, 12 октябрь. (ТАСС). Замбияда қабул қилинган қонунга мувофиқ, мис чиқариш билан шуғулланувчи компаниялар ишчиларни ҳукуматнинг розилигисиз ишдан бўшатиш ҳуқуқига эга эмаслар. Янги қонун беш ва ундан кўпроқ ишчи ишлаётган корхоналарга нисбатан жорий қилинади. Рейтер агентлигининг мухбири шу тўғрида Лусакадан хабар берди.

БАШИР БУМАЗА ИСТЕЪФО БЕРДИ

ЖАЗОИР, 12 октябрь. (ТАСС). АПС агентлиги Жазоир Халқ Демократик Республикаси революцион кенгаши раиси Хуари Бумиддин маҳкамасининг қуйидаги хабарини маълум қилди:

«Революцион кенгашнинг раиси Югославияга жўнаб кетиш арафасида Башир Бумазага унинг ўз вазифаларидан озод қилинажагини билдирди.

Бу қарор мамлакатнинг ва революциянинг манфаатларини кўзда тутиб қабул қилинди».

ПАРИЖ, 12 октябрь. (ТАСС). Жазоир ҳукуматида информация министри лавозимини эгаллаган Башир Бумаза октябрь ойининг бошларида Швейцарияга борди ва Франс Пресс агентлигининг мухбири билан суҳбатда «ҳозирги Жазоир ҳукумати билан алоқани узаман», деди. Башир Бумаза оппозициячи гуруҳлардан бирининг раҳбар органи, яъни «Жазоир революциясининг подпольедаги ташкилоти миллий кенгаши»нинг аъзоси эканлигини айтди.

Чет эл агентликларининг эслатиб ўтишича, Башир Бумаза бир қанча министрлик лавозимларини эгаллаган, шу жумладан Бин Белла ҳукуматида экономика министри бўлган ва Жазоир Халқ Демократик Республикасининг ҳозирги революцион кенгаши составидаги икки граждан шахснинг бири бўлган.

Сурия. СССР билан Сурия ўртасида иқтисодий ҳамкорлик тўғрисидаги битимга биноан бу ерда турли объектлар қурилмоқда. Суратда: Дамашқдаги 45 минг кубометр ҳажмдаги ёнилғи резервуарини кўриб турибсиз.

ТАСС фотохроникаси.

НАТОНИНГ ЭНГ КАТТА ШТАБ МАШҚЛАРИ

БОНН, 12 октябрь. **ТАСС** мухбири Анатолий **ТЮПАЕВ** хабар беради:

Бугун НАТО ҳарбий блокининг яширинча «Фаллекс-66» деб аталган энг катта штаб машқлари бошланди. Бу машқларда Франция ва Исландиядан ташқари, НАТОда аъзо бўлган барча давлатлар қатнашадилар. «Генераль-Анцайгер» газетасининг таъкидлаб ёзишича, 28 октябргача давом этадиган «Фаллекс-66» машқлари Норвегиядан тортиб Туркиягача жуда катта территорияда ўтказилади. Бундан ташқари, маневрлар ўтказиладиган район Атлантик океанни ва Қўшма Штатларнинг шарқий соҳилларини ўз ичига олади.

Ана шу штаб машқларининг вазифалари жуда ҳам сир тутилмоқда. Аммо, матбуотнинг таъкидлаб ёзишича, «Фаллекс-66» машқлари «ҳозирги ядро урушининг жуда оғир шароитларида» НАТОдаги олий штаблар ва бошқа ҳарбий муассасаларнинг, бу блокда қатнашувчи давлатлар бош штаблари ва ҳарбий министрликларнинг биргаликда ҳаракат қилиш, шунингдек «ҳарбий штаблар билан граждан ҳукумат муассасалари ўртасида маҳкам ҳамкорлик» режаларини ишлаб чиқиш мақсадини кўзда тутади.

Ғарбий Германия газеталари Франциянинг «Фаллекс-66» маневрларида қатнашишдан воз кечганлигини билдириб, бундай шароитда ана шу машқлардан кузатилган мақсад «зарурат бўлган тақдирда Шарқ билан Ғарб ўртасидаги қуролли низо Парижнинг иштирокисиз ривожланиб боришини текширишдан иборат бўлади», деб таъкидлайдилар.

Ғарбий Германия ҳукумати ва бундесвер олий қўмондонлиги «Фаллекс-66» деб аталган штаб машқларини Боннинг Германия Федератив Республикасидаги бутун ҳаётни кенг кўламда милитарлаштиришга қаратилган фавқулодда қонунини тайёрлаш соҳасидаги ҳал қилувчи босқич деб ҳисоблайдилар. Машқ вақтида мудофаа министрлигининг генераллари ва офицерлари учунгина эмас, балки ички ишлар министрлиги, федерал канцлер бошқармаси, транспорт министрлиги ва бошқа муассасаларнинг кўпгина олий амалдорлари учун ҳам «ҳарбий тревога» ҳолати эълон қилинади. Германия Федератив Республикасида фавқулодда қонунда кўзда тутилган тадбирлар биринчи марта «юксак даражада» амалга оширилади.

Бонндагилар ана шу машқлар давомида Германия Федератив Республикасидаги олий ҳокимият муассасаларининг ҳаракатларига жуда катта аҳамият бермоқдалар. Бу муассасаларнинг вазифаси «ҳарбий низо рўй берган тақдирда» мамлакатга раҳбарлик қилишдан иборат бўлади. «Кельнер штадт-анцайгер» газетасининг хабар беришича, машқ ўтказилган вақтда «фавқулодда ҳукумат» ва Бундестагдаги барча фракцияларнинг вакилларидан иборат бўлган «фавқулодда парламент» иш кўради.

Гамбургда чиқадиган «Блинкфюр» газетаси Германия Федератив Республикасининг «Фаллекс-66» маневрларидаги иштирокини «Ғарбий Германия конституциясини бекор қилиш йўлидаги репетиция» деб атайди.

Гуандун вилоятида қурғоқчилик

ПЕКИН, 12 октябрь. (ТАСС). Хитойнинг жанубидаги Гуандун вилояти мамлакатда шоли етиштириладиган асосий районларнинг биридир. Бу вилоятда қаттиқ қурғоқчилик бошланди.

Вилоятдаги районларнинг кўпчилигида қарийб уч ойдан буён ёмғир ёғмади ёки сал-пал ёғиб ўтди, дейиш мумкин. Ҳовузлар, сув омборлари, дарё ва каналларда сув жуда камайиб кетди. Уларнинг баъзилари эса тамомила қуриб қолди. Янгидан ишланиб экин экилган майдонларда ҳам қурғоқчилик бошланди.

«Наньфан жибао» газетасининг хабар беришича, 1956 ва 1963 йилларда вилоятда рўй берган энг катта қурғоқчилик вақтларидагига нисбатан кўпроқ майдон қуриб кетди.

Н. А. ЯНИШЕВСКИЙ

Узоқ давом этган оғир касалликдан сўнг Тошкент қишлоқ хўжалигини ирригациялаш ва механизациялаш инженерлари институтининг гидромелиорация системаларини эксплуатация қилиш кафедрасининг мудири, профессор, техника фанлари доктори, В. И. Ленин номли Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик академиясининг корреспондент аъзоси Николай Андреевич Янишевский шу йил 12 октябрда вафот этди.

Н. А. Янишевский 1891 йилда хизматчи оиласида туғилган. 1919 йилда Тимирязев академиясининг инженерлик факультетини тамомлагандан кейин у олдин Москвада ишлади, 1924 йилда эса Ўзбекистонга келиб суғориш режими бўйича тадқиқот ишларига раҳбарлик қилди.

1928 йилдан бошлаб профессор Янишевский илмий ишни олдин Ўрта Осиё Давлат университетининг инженерлик-мелиорация факультетида, сўнгра Тошкент қишлоқ хўжалигини ирригациялаш ва механизациялаш инженерлари институтида гидромелиорация системаларини эксплуатация қилиш курсидан дарс бериш билан қўшиб олиб борди. Тошкент қишлоқ хўжалигини ирригациялаш ва механизациялаш институтида гидромелиорация системаларини эксплуатация қилиш кафедрасини ташкил этди ва умрининг охиригача унга бошчилик қилди.

Н. А. Янишевский Ўзбекистонда ўзининг бутун билими ва куч-қувватини ирригациялашни ривожлантириш ишига сафарбар этган энг йирик олимдир. Ўрта Осиёда амалга оширилган барча йирик гидромелиорация тадбирлари унинг актив иштироки билан амалга оширилди.

Н. А. Янишевский узоқ вақтгача САНИИРИ ва ТИИМСХнинг директори ўринбосари бўлиб ишлади. Бу жойларда у қишлоқ хўжалиги учун инженер кадрлар тайёрлаш ва илмий тадқиқотлар олиб бориш ишларига раҳбарлик қилди. Ўнлаб илмий ходимлар Н. А. Янишевскийнинг шогирдларидир.

Давлат олдидаги катта хизматлари учун Н. А. Янишевский бир неча марта Совет Иттифоқининг орден ва медаллари билан мукофотланди, унга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ирригатор» ва «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан ва техника арбоби» фахрий унвонлари берилди.

Николай Андреевичнинг порлоқ хотираси республика сув хўжалиги ва қишлоқ хўжалиги ходимлари қалбида абадий сақланиб қолади.

Бир группа ўртоқлари.

ОБ-ХАВО

Қорақалпоғистон АССР, Хоразм ва Бухоро областларида ҳавонинг булутли бўлиши, лекин ёғингарчилик бўлмаслиги кутилади. Республиканинг бошқа областларида ҳавонинг ўзгариб туриши, айрим жойларда бир оз ёмғир ёғиб ўтиши кутилади. Ҳарорат кечаси 5-10, кундузи 16-21 атрофида бўлади.

Тошкентда ҳаво ўзгариб туради, деярли ёғингарчилик бўлмайди. Ҳарорат кечаси 6-8, кундузи 17-19 даража иссиқ бўлади.

ТОШКЕНТ СЕЙСМИК СТАНЦИЯСИ ХАБАР БЕРАДИ

Тошкент сейсмик станцияси аппаратлари кеча соат 17 дан 10 минут ўтганда 6 балл куч билан ер қимирлаганини қайд қилди.

ВОҚЕАЛАР, ҲАНГОМАЛАР

ЕВРОПА МАРКАЗИДАГИ САҲРО

Польша территориясида чинакам саҳро жойлашганини камдан-кам одамлар билса керак. Уни кичик «Саҳрои Кабир» деб аташади. У Кравковдан шимолда, Силезия тепалигининг шарқий қисмида жойлашган.

Шубҳасиз, бу саҳро ўз ҳажми жиҳатидан Африканинг Саҳрои Кабирига тенглаша олмайди. Унинг узунлиги 8 километр, эни 4 километр. Бироқ, бу ерда қумнинг қалинлиги 70 метрдан кам эмас. Бу саҳрода дарахт ҳам, ўт ҳам ўсмайди. Қум ёмғир сувларини сўриб ётибди.

Бошқа саҳролар каби у ҳам жуда агрессив. У яқинида жойлашган тоғлар томон аста-секин силжимоқда. Ҳатто тоғ этакларидаги ўсимликлар ҳам қумнинг ҳаракатини тўхтатишга тўсиқ бўлолмаяпти.

МЕРОС ЖАНЖАЛИ

Яқинда Англияда кекса лорд Семпилл вафот этди. Кўп ўтмаёқ унинг мол-мулкига эга бўлиш ва меросхўрлик номини олиш учун жанжал бошланиб кетди. Гап шундаки, Семпиллар оиласида асрлар бўйи давом этиб келаётган бир традиция бор: лорд номини, қаср ва бошқа мол-мулкни фақат эркак жинсидаги кишигина мерос қилиб олиши мумкин. Ҳозир марҳумнинг ўғли меросхўрликка даъвогарлик қилмоқда. Бироқ, дворянлар уруғ-аймоғи, уларнинг номлари ва герблари тўғрисидаги ишларни кўрадиган геральдик комиссия бунга норозилик билдирди. Маълум бўлишича, бундан 40 йил муқаддам лорд Семпилл қиз кўрган экан. Бироқ, у яқинда врачлар ёрдами билан (шубҳасиз, меросни олиш учун) ўз жинсини ўзгартирибди. Меросхўрликка даъвогарлик қилаётган ўғил мурожаат қилган юристлар нима қилишини билмай юришибди.

ЖОСУСЛАР ВА ЭДМОНДО ФАББРИ

Жаҳон биринчилигидан кейин Италия миллий футбол командасининг тренери Эдмондо Фаббрини ҳамма ҳақорат қила бошлаган эди. Футбол федерацияси тренерни ишдан бўшатгани маълум бўлиши биланоқ Италияда катта жанжал бошланиб кетди. Газеталарда команданинг мағлубиятга учрагани учун тренер эмас, балки федерация вакиллари ва команда раҳбарлари айбдорлиги тўғрисида мақолалар ва хабарлар босилиб чиқа бошлади.

Миланда «Эдмондо Фаббрининг дўстлари клуби» деган янги жамият ҳам пайдо бўлди. Унга Милан магистратининг кўпгина таъсирли арбоблари аъзо бўлганлар. Клуб уставида шундай дейилади: «Клуб Италия миллий футбол командасининг собиқ тренерига қўйилаётган барча айбларни бекор қилишни ўзининг асосий вазифаси деб билади».

Аъзолик бадаллари ва кундан-кунга чиқариб берилган пуллар ҳисобига ҳозир жосуслар ёлланилмоқда. Уларнинг олдига жаҳон биринчилиги даврида Италия футболчиларига берилган укол билан боғлиқ ишни очиш вазифаси қўйилган. Шунингдек, улар Италия футбол федерациясида тренерга ким зийн қўйганлигини, командани жаҳон биринчилигига тайёрлашда Фаббрига ким халақит берганини аниқлашлари — «хуллас Фаббрининг шуҳратини сақлаб қолиш учун ҳамма нарсани қилишлари керак.

Редактор ўринбосари Х. ЕДГОРОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 — Кинофильмлардан қўшиқлар. 9.30 — Фортепьяно пьесалари. 10.10 — «Аккорд» вокал ансамбли. 11.10 — «Фан ва турмуш» (радиожурнал). 11.30 — Р. Мазоҳидова куйлайди. 12.15 — Спорт. 12.40 — «Ўзбекистон сув хўжалигида техника тараққиёти» (рус.). 13.30 — Болгар эстрада куйлари. 16.15 — Концерт (украин композиторлари асарлари). 17.00 — Музикали спектакллардан саҳналар. 18.10 — Концерт. 18.30 — Қўшиқлар. 19.20 — Социалистик мамлакатлар куйлари. 20.00 — «Беш кун ишлаб, икки кун дам олинади» (рус.). 20.10 — Экран қўшиқлари. 20.45 — «Безорига шафқат йўқ». 21.20 — Концерт (қишлоқ хўжалик ходимлари учун). 22.00 — Дунё воқеалари. 22.10 — Концерт (пахта теримида қатнашаётган шаҳарликлар учун). 22.40 — В. В. Маяковскийнинг «Яхши» поэмасидан парча. 23.20 — Пахта далалари меҳнаткашлари талабига мувофиқ концерт.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.00 — Телевизион янгиликлар. 18.20 — Москва мудофаасининг 25 йиллиги олдидан. Жанговар шон-шуҳрат йўлидан (ёшлар учун). 19.00 — С. Ласкин. Ўзганинг дарди (телеспектакль).

20.15 — Эртаги кун программаси.

Ўзбек тилида: 20.20 — Телевизион янгиликлар. 20.35 — Оққўрғонликлар сўзлари устидан чиқадилар (қишлоқ хўжалик ходимлари учун). 20.55 — Х. Тахмасиб. Баҳор (телетеатр). 23.05 — Мард майдонда (бадиий фильм).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 17.00 — Ялангоёқ гарнизон (болалар учун фильм). 17.35 — «Политотдел» колхози (ҳужжатли фильм). 17.45 — Салом, йўлдош (телеочерк).

Ўзбек тилида: 18.00 — Концерт (болалар учун). 18.30 — Беш йиллик илғорлари (телеочерк). 18.50 — СССР халқларининг хор қўшиқлари. 19.20 — Телефильм. 19.40 — Тошкент янгиликлари.

19.50 дан — Москва кўрсатади.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 14/X да Хоразм қўшиғи, 15/X да Фауст.

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 14/X да Қотил, 15/X да Қирол лир.

1967 йил январь ойидан «ОГОНЕК» ЖУРНАЛИ ТИПИДА ОЙЛИК, ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ, АДАБИЙ-БАДИИЙ, СУРАТЛИ

„Гулистон" журнали ўзбек тилида ЧИҚА БОШЛАЙДИ

Обуна баҳоси: 1 йилга — 3 сўм 60 тийин. 6 ойга — 1 сўм 80 тийин, 3 ойга — 90 тийин.

Журналга обуна «Союзпечать» бўлимлари ва агентликларида, алоқа бўлимларида, шунингдек корхона ва ўқув юртларидаги жамоатчи матбуот тарқатувчилар томонидан қабул қилинади.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети Бирлашган нашриёти.

1966 йил 2 ноябрь кундуз соат 2 да, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси А. С. Пушкин номли Тил ва адабиёт институтининг илмий совети мажлисида (Гоголь кўчаси, 70-уй, катта конференц-зал)

Р. Қодирий (Рузиев) — филология фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун: «Ўзбек-уйғур адабий алоқаларига доир» деган темада.

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИ

Диссертация билан Фанлар академияси кутубхонасида танишиш мумкин (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй).

ТЕРМИЗ ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ вакант вазифаларда ишлаш учун

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Психология ихтисоси бўйича кафедра доценти (рус тилида) — доцент ёки фанлар кандидати, психология ўқитувчиси:

кафедра старший ўқитувчилари: медицина тайёрлиги курси бўйича (олий маълумотли врач), фалсафа — доцент ёки фанлар кандидати (ўзбек тилида), фалсафа ўқитувчиси (рус тилида);

немис тили, КПСС тарихи, рус тили ўқитувчилари.

Конкурсдан ўтганлар уй-жой билан таъминланади.

Конкурс муддати—11/XI гача.

Ариза ва ҳужжатларни тақдим қилиш учун адрес: Термиз шаҳар, Фрунзе кўчаси, 43-уй.

БИРЛАШГАН НАШРИЁТНИНГ ҚУЙИДАГИ НАШРЛАРИГА 1967 ЙИЛ УЧУН

обуна қилиш давом этмоқда

КОММУНИСТИК АХЛОҚ МАСАЛАЛАРИГА ДОИР

ОММАБОП БРОШЮРАЛАР

Бу брошюраларда коммунизм қураётган совет кишиларини юксак коммунистик ахлоқ руҳида тарбиялаш масалалари ёритилади.

Брошюралар турмушдан олинган бой материаллар асосида қизиқарли ва оммабоп тилда ёзилиб, кенг китобхонлар доирасига мўлжаллангандир.

Бу серияда бир йилда 12 брошюра ўзбек тилида нашр этилади.

«ФАН ҲАҚИДА СУҲБАТЛАР»

Бу сериядаги брошюраларда фан ва техниканинг турли соҳалари, шу жумладан: химия, физика, астрономия, геология, электроника, кибернетика, агрономия фанлари соҳасида эришилган энг янги ютуқлар тушунарли ва оммабоп тилда ёритилади.

Ҳаммаси бўлиб бир йилда 52 номда брошюра чиқарилади.

ЎЗБЕКИСТОН ССР «БИЛИМ» ЖАМИЯТИНИНГ

ЛЕКЦИЯЛАРИ

Турли сиёсий ва илмий масалаларга доир, чунончи: партия тарихи, фалсафа, халқаро аҳвол, педагогика, санъат, тил ва адабиёт масалалари, саноат ва қишлоқ хўжалик корхоналари экономикаси, илмий атеизм, медицина ва бошқа темаларда ҳаммаси бўлиб 60 брошюра-лекция нашр этилади.

Бу брошюраларга барча почта ва «Союзпечать» бўлимларида, ўқув юртлари, саноат корхоналари, колхоз, совхоз ва бошқа муассаса, ташкилотлардаги жамоатчи матбуот тарқатувчилар орқали обуна бўлиш мумкин.

Тошкент шаҳридаги

2-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1966/67 ўқув йилига

ҚЎШИМЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти юқори малакали мутахассислар:

металл токари ва фрезерчи, саноат маҳсулотини йиғувчи слесарь, ремонтчи-слесарь, мисгар, монтажчилар тайёрлайди.

8-10-синф ҳажмида маълумотли, 15-25 ёшдагилар қабул қилинади.

Ўқиш муддати — 1 йилдан 2 йилгача. Ўқиш даври ишлаб чиқариш стажига қўшилади.

Билим юртини аъло баҳо билан тамомлаганлар олий ўқув юртларига конкурссиз кириш ҳуқуқига эга бўладилар.

Ўқувчилар стипендия билан таъминланади.

Билим юртига кирувчилар аризага қуйидаги ҳужжатларни қўшиб берадилар: таржимаи ҳол, етуклик аттестатининг асли ёки табель, паспорт ёки метрика, турар жойдан справка, 3х4 сантиметр ҳажмида 6 та фотокарточка, мактабдан характеристика.

Адрес: Тошкент шаҳар, Полиграф кўчаси, Авиацион проезд, 10-уй.

Тошкент тўқимачилик комбинатининг

ФАБРИКА-ЗАВОД ШОГИРДЛИГИ МАКТАБИ

рус ва ўзбек группаларининг қуйидаги ихтисосларига 7—10-синф ҳажмида маълумотли, 17 ёшдан 24 ёшгача бўлган

ҚИЗЛАРНИ ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Йигирувчи, тўқувчи — ўқиш муддати 1 йил;

моталчи — ўқиш муддати 6 ой.

Шу ихтисосларга киришни хоҳлаганлар қуйидаги ҳужжатларни тақдим қиладилар: маълумот ҳақида гувоҳнома, кимнинг қарамоғида бўлганлиги ҳақида турар жойдан справка, 4 та фотокарточка. Паспорт шахсан кўрсатилади.

Ўқувчилар стипендия ва ётоқ билан таъминланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Фрунзе район, 3-Виборг кўчаси, 3-а уй.

Бизнинг адрес ва телефонлар — СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 26. Редактор — В36545, Редактор ўринбосарлари — В37914, В39323, Масъул секретарь — В34455, Масъул секретарь ўринбосарлари — В37283, Партия турмуши—В33469, В37221, Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш, халқаро ҳаёт — В31216. Коммунистик тарбия — В31455, Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — В34780, Совет қурилиши — В33258. Қишлоқ хўжалик—В37604, Адабиёт ва санъат — В32036, В37221, Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — В34451, Маҳаллий ахборот — В32347, Оммавий ишлар ва хатлар — В39005, В33553, Иллюстрация — В34524, Стенографистка — В37343, Корректура — В37162, Эълонлар — В38142, Коммутатор — В30249, В30250, В30251, В30252, В30253, В30254, В30255, В30256, В30257, В30258.

№ 235. ИНДЕКС 64543. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. Р. 13678.